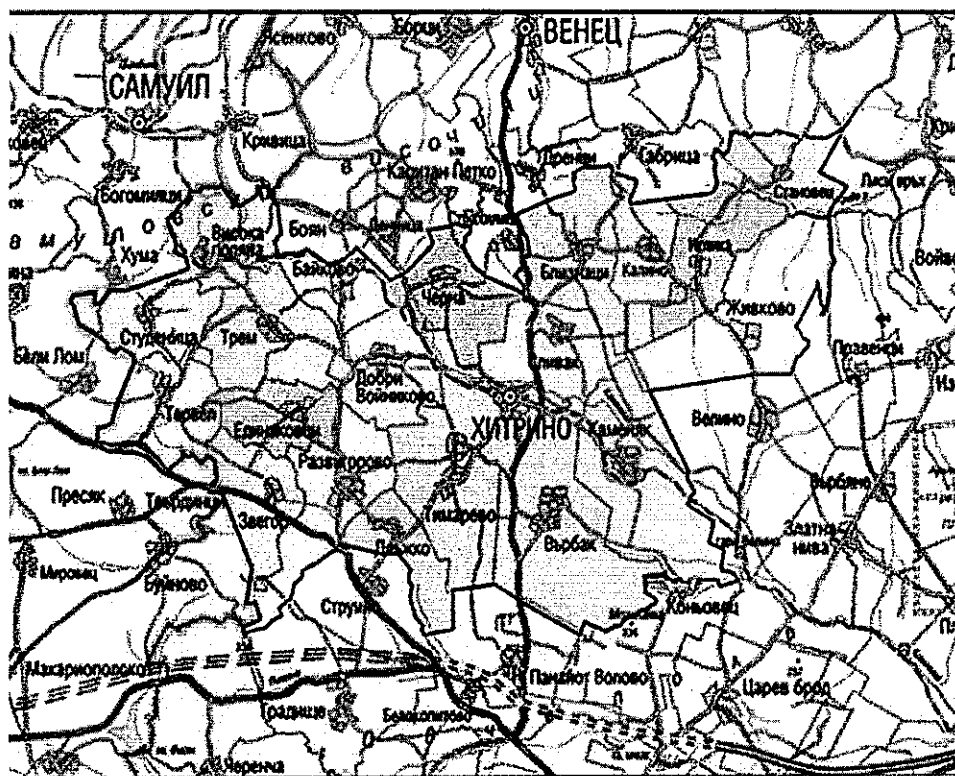

Последващата оценка за изпълнението на Общинския план за развитие на Община Хитрино за периода 2014-2020

Доклад

2021г.

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ	3
ВЪВЕДЕНИЕ	5
1. МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩАТА ОЦЕНКА	6
2. ОЦЕНКА НА ОБЩОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ.....	10
3. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И УСТОЙЧИВОСТТА НА РЕЗУЛТАТИТЕ	44
4. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕСУРСИ.....	65
5. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ОТНОСНО ПРОВЕЖДАНЕТО НА ПОЛИТИКАТА ЗА РЕГИОНАЛНО И МЕСТНО РАЗВИТИЕ	78
6. ПРИЛОЖЕНИЯ.....	81

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АЗ – Агенция по заетостта

АДИОПР – Актуализиран документ за изпълнение на Общински план за развитие на

ВЕИ – възобновяеми енергийни източници

ЗРР – Закон за регионалното развитие

ИСУН – Информационна система за управление и наблюдение на средствата от

Структурните инструменти на Европейския съюз

МРРБ – Министерство на регионалното развитие и благоустройството

НПО – Неправителствени организации

НПРР – Национален план за регионално развитие

НСИ – Национален статистически институт

НСРР – Национална стратегическа референтна рамка

ОП – Оперативна/и програма/и

ОСР – Областна стратегия за развитие

ОПР – Общински планове за развитие

ОПИК – Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност”

ОПРЧР – Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”

ОУ – Основно училище

ОУП – Общ/и устройствен/и план/ове

ПИРО – План за интегрирано развитие на общината

ПО – Последваща оценка

ПЗРР – Правилник за прилагане на Закона за регионалното развитие

ПРСР – Програма за развитие на селските райони

ОБ – Общински бюджет

РИОСВ - Регионална инспекция по околната среда и водите

СУ – Средно училище

СИР – Североизточен район

СИП – Степен на изпълнение на приоритетите

ЦДГ – Целодневна детска градина

ВЪВЕДЕНИЕ

Последващата оценка (ПО) на изпълнението на Общинския план за развитие (ОПР) на община Хитрино за периода 2014-2020 г. е изготвена в съответствие с изискванията на чл.34 (2) на Закона за регионалното развитие (ЗРР) и Правилника за прилагане на Закона за регионално развитие (ППЗРР).

Общинският план за развитие на община Хитрино за периода 2014–2020 г. е средносрочен планов документ, съобразен с националната политика за регионално развитие и бюджетните планове на Европейския съюз. Той е основополагащ, стратегически, динамичен документ и важен инструмент при формирането и провеждането на устойчиво и балансирано местно развитие. Документът очертава средносрочната перспектива за икономическо, социално, инфраструктурно и екологично развитие на общината.

Планът е приет от Общински съвет – Хитрино с Решение № 69 по Протокол № 6 от 25.07.2014 г., на основание чл. 21, ал. 1, т. 12 и чл. 23 от ЗМСМА, и чл. 24 от ЗРР. През 2019г. е извършена Междинна оценка за изпълнението на ОПР на община Хитрино за периода (2014–2017г.) Междинната оценка установи слабости и проблеми при изпълнение на някои от целите и мерките в ОПР (2014-2020) и нуждата от актуализация на средносрочния документ. В изготвеният Актуализиран документ за изпълнението на ОПР за периода (2018-2020г.) бяха предложени коригиращи действия, свързани с отпадането на някои неработещи мерки и формулирането на нови с потенциал за развитие, и съответстващи на настъпилите промени на национално и местно ниво и на нуждите на местната общност. Актуализирана бе стратегическата рамка на ОПР, като бе оптимизирана структурата и логическата обвързаност на специфичните цели и мерки по отделните приоритети, и бяха направени по-ясни формулировки. Трите стратегически цели и тематичните направления на приоритетите в ОПР (2014-2020) бяха запазени, с цел постигнатите резултати да бъдат надградени и отчетени на Последващата оценка на изпълнението на ОПР през 2021 г. Коригиран бе и бюджета на отделните мерки и специфични цели с оглед последващото изпълнение на актуализираната Програма за реализация (2018-2020). В Програмата бе ревизиран набора от проекти, като останаха договорените към края на 2017г., чието изпълнение бе заложено в периода (2018-2020), както и проекти, с които общината имаше готовност да кандидатства за финансиране, и последващо изпълнение до края на 2020г.

В Актуализираният документ бе променена и общата бюджетна рамка на ОПР (2014-2020). Заложеният първоначално общ бюджет от 130 255 хил.лв. бе намален до 105 420 хил. лв. Свиването на бюджета бе резултат, от отчетеното слабо изпълнение по

някои от мерките и приоритетите в ОПР в периода на Междинната оценка (2014-2017), както и направената финансова прогноза за периода (2018-2020), базирана на договорените за изпълнение проекти, и тези, с които общината бе в проектна готовност. Актуализирани бяха и индикатори за резултат и продукт от действащия ОПР (2014-2020), съобразно отчетеното неизпълнение на отделни проекти по всички приоритети, и договорените и изработени нови такива.

С оглед на гореизложеното, в настоящата последващата оценка обект на изследване е както ОПР на община Хитрино за периода (2014-2020), така и предприетите с Актуализирания документ коригиращи действия в изпълнението на ОПР в периода 2018-2020г.

Чрез последващата оценка се прави рекапитулация на цялостното изпълнение на плана, качеството на получените резултати и нивото на постигнатите очаквани и неочаквани ефекти за общинската територия.

Целта на настоящата последваща оценка е да осигури независима и актуална информация за постигнатите резултати от прилагането на Общинския план за развитие на община Хитрино през периода 2014-2020 г., и особено след неговата актуализация през 2018г. и да направи препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие и за подобряване на управлението и координацията през новия програмен период (2021-2027) в рамките на новия ПИРО на общината. За постигането на тази цел са изпълнени следните задачи:

- Изследване на резултатите от изпълнението и общото въздействие на ОПР(2014-2020);
- Актуален преглед на изпълнението на плана за съответствие и приложимост на заложените цели и приоритети и постигната устойчивост на резултатите;
- Оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
- Изводи и препоръки за подобряване на политиката за регионално и местно развитие през новия програмен период.

Последващата оценка има за цел да установи как са използвани обществените ресурси, каква е ефикасността на извършените интервенции, в каква степен са потвърдени предвидените резултати и постигнати заложените цели. Тя прави и обобщени изводи за устойчивостта на резултатите и осигурената продължителност на въздействията.

Препоръките от отчетените грешки и слабости следва да намерят отражение в новия План за интегрирано развитие на Община Хитрино (ПИРО) за следващия програмен период (2021-2027).

В изготвянето и обсъждането на проекта на Последваща оценка на изпълнението на Общинския план за развитие на община Хитрино за периода 2014-

2020 г. взеха участие представители на Общинската администрация и различни заинтересовани страни.

1. МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩАТА ОЦЕНКА

Последващата оценка на изпълнението на Общинския план за развитие на община Хитрино за периода 2014-2020 г. се фокусира върху аналитичния обзор и сравнителния анализ на резултатите и въздействието от прилагането на ОПР при отчитане на настъпилите социално-икономически и политически промени на местно, регионално и национално ниво и в контекста на регионалната политика на ЕС и регистрираните резултати от прилагането на оперативните програми за България.

Избраната методика е насочена към постигане на обективност на оценката относно изпълнението на ОПР. Последващата оценка преминава през следните основни етапи: **проучване, анализ и оценка, съгласуване и приключване.**

Методиката за осъществяване на последващата оценка се основава на структуриран и систематичен процес на събиране, анализиране и представяне на информацията и може да бъде обобщена по следния начин:

1.1 Избор на логика на интервенцията. При изготвянето на оценката бе съблюдувана т.нар. система за наблюдение на ОПР, която е изградена съгласно законовите изисквания на чл.60 от ППЗРР и обхваща:

- източниците, начините и периодичността за събиране, обработка и анализиране на информацията за изпълнение на ОПР;
- индикаторите за наблюдение на изпълнението;
- органите за наблюдение, организацията и методите на тяхната работа;
- системата на докладване и осигуряване на информация и публичност.

1.2 Избор на инструментариум. Използван бе методическият инструментариум, приложен при Междинната оценка за изпълнението (2014-2017) с оглед осигуряването на приемственост и по-прецизна проследяемост и оценка на постигнатите резултати, особено в периода на изпълнението на актуализирания ОПР: 2018-2020г. В изготвянето на последващата оценката са използвани четири основни групи методи:

- Методи за набиране и обработка на информация:

- Преглед на отчети, годишни доклади, справки и стратегически документи за изпълнението на целите и приоритетите на ОПР (2014-2020) – в т.ч.: Общински план за развитие (ОПР) на община Хитрино 2014-2020г. и Програмата за реализацията му, Доклада от Междинната оценка на изпълнението на Общински план за развитие (ОПР) на община Хитрино 2014-2017 г., Актуализирания документ за изпълнение на (ОПР) на община Хитрино 2018-2020 г., Областната стратегия за развитие на област Шумен 2014-2020; Доклада от Междинната оценка за изпълнението на Областна стратегия за развитие на област Шумен (2014-2020) към 31.12.2017г; Актуализиран документ за изпълнение на Областната стратегия за развитие на област Шумен (2014-2020) от 2018г; Регионалният план за изпълнение развитие на СИР (2014-2020); Доклада от Междинната оценка за изпълнение на РПР на СИР (2014-2020) и Актуализацията на

РПР на СИР; Актуализацията от 2019г. на Националната концепция за пространствено развитие на Република България (2013-2025); При изготвянето на доклада бе обработена и анализирана статистическа информация, публикувана официално от Националния статистически институт и Агенцията по заетостта. Използвани са данни от Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти на Европейския съюз – ИСУН и др. източници;

- Филтриране на информацията от проучените документи - определяне на каква точно информация ще се ползва от всеки документ;
- Изготвяне на оценъчна матрица - въвеждане на така филтрираната информация в матрицата на ниво проект/мярка;
- Обобщаване на информацията на ниво „специфична цел“ и ниво „приоритет“;
- Представяне на обобщената информация в графичен вид – за по-лесно онагледяване и възприемане.

• Методи за анализ и оценка на обобщената информация:

- Количествен анализ – извършен по индикаторите за резултат в ОПР
- Качествен анализ – извършен по индикаторите за въздействие в ОПР

Използваните методи за анализ на събраната информация са: сравнителен анализ; причинно-следствен анализ; аналогия; екстраполация; критериална оценка; експертна оценка; синтез; индукция; дедукция; селекция.

При анализа са приложени **критерии, които характеризират качеството на цялостното изпълнение на ОПР (2014-2020) на Община Хитрино. Основните критерии са: ефективност** (какъв е постигнатият резултат спрямо поставената цел), **ефикасност** (какви са вложените средства за постигане на целта), **въздействие** (кои потребности на различните групи бенефициенти са удовлетворени), **устойчивост** (колко дълготрайни във времето ще бъдат постигнатите резултати).

За целите на оценката на напредъка в изпълнението на ОПР (2014-2020) на община Хитрино е използвана 5-степенна оценъчна скала, която бе приложена и при Междинната оценка на изпълнението на ОПР (2014-2020). Оценява се постигането на ключовите показатели на макро ниво и степента на постигане на показателите на регионално ниво (заложи в РПР на СИР) и приноса на община Хитрино, чрез изпълнението на ОПР (2014-2020) за постигане на целите, заложи в Областната стратегия за развитие;

Конструирани са индекси на постигане на приоритетите и целите на ОПР:

→ **Индекс на постигане по приоритети** – отразява степента на постигане на заложеното изменение на специфичните индикатори в ОПР за изследвания период;

→ **Индекс на постигане на целите** – отразява степента на постигане на заложеното изменение на стойностите на ключови индикатори и цели на местно ниво за изследвания период.

Индексите също се групират в петстепенни оценъчни скали. За целите на оценката са използвани следните оценъчни скали и категории:

Таблица 1. Степен на постигане на заложеното изменение на специфичните индикатори и степен на изпълнение на приоритети (СИП), въз основа на постигнатото изменение на специфичните индикатори в ОПР

Скала	Дефиниция	Степен на изпълнение на приоритети
5 ↑	Постигната цел на индикатор над 125%	Напредък, значително над планирания по изпълнение на приоритета/целта
4 ↗	Постигната цел на индикатор между 110 и 125%	Напредък над планирания по изпълнение на приоритета/целта
3 →	100% (между 90 и 110%) постигната цел на индикатор	Постигнат планиран напредък по изпълнение на приоритета/целта
2 ↑	Постигната цел на индикатор между 50 и 90%	Задоволителен напредък по изпълнение на приоритета/целта
1 ↗	Постигната цел на индикатор между 10 и 50%	Ограничен напредък по изпълнение на приоритета/целта
0 →	Постигната цел на индикатор между 0 и 10%	Без напредък по изпълнение на приоритета/целта

Таблица 2. Степен на постигане на целите (СПЦ), въз основа на степента на изпълнение на приоритетите в ОПР

5 ↑	Напредък, значително над планираното по целта
4 ↗	Напредък над планираното по целта
3 →	Постигнат планиран напредък по целта
2 ↑	Задоволителен напредък по постигането на целта
1 ↗	Ограничен напредък по постигането на целта
0 →	Без напредък по постигането на целта

Таблица 3. Степен на постигане на целите на ключовите индикатори на макро ниво, съответно принос към изпълнението на националните цели в Националната програма за реформи (НПР) в Стратегията „Европа 2020“ и респ. Регионалния план за развитие (РПР) на СИР (2014-2020), Областната стратегия за развитие (ОСР)

5 ↑	Постигнат принос, значително над планирания
4 ↗	Постигнат принос над планирания
3 →	Постигнат планиран принос
2 ↑	Задоволителен принос
1 ↗	Ограничен принос
0 →	Без принос

- Метод на партньорство и обществено консултиране на политиките със заинтересованите страни – приложеният метод осигури широко сътрудничество между администрацията и всички заинтересовани страни в процеса на изготвяне на последващата оценка. Проведено бе проучване по разработени за целта въпросници сред различните видове заинтересовани страни за изпълнението на ОПР (2014-2020). Целта бе да се съберат индивидуалните оценки за изпълнението на ОПР от възможно най-широк кръг заинтересовани страни – в т.ч. местни представители на социално-икономическите партньори, общински съветници, бизнеса, структури на гражданското общество и служители, работещи в общинска администрация. В контекста на нормативно установеното изискване за вътрешен мониторинг на изпълнението на ОПР (2014-2020) бяха проучени

ежегодни доклади за изпълнението от кмета на общината в ОбС – Хитрино и сформиранията с негова заповед постоянна работна група (представители на общата и специализираната администрация в Община Хитрино), която упражнява контрол и мониторинг върху резултатите от ОПР.

2. ОЦЕНКА НА ОБЩОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Оценката на общото въздействие обхваща постигнатите резултати при изпълнението на заложените в ОПР цели и очаквани въздействия, довели до промяна в средата и условията на живот на местната общност. В стратегическата част на Общинския план за развитие на община Хитрино (2014-2020 г.) в началото на периода (2014г.) са включени: визия, 3 стратегически цели, 5 приоритета, 17 специфични цели (СИ) и 57 мерки.

Визията е обобщена представа/желание на една общност за стандарта на живот и качествата на средата, която тя изгражда, поддържа и обитава. Визията за развитие на община Хитрино, отразена в ОПР (2014-2020) е:

„ Хитрино – община с европейски облик с добре изградена и поддържана техническа и социална инфраструктура, модерно селско стопанство и местна икономика, създаващи условия за устойчиво развитие в чиста природна среда”.

В хода на междинната оценка през 2018г. и в последвалият я Актуализиран документ за изпълнението на ОПР (2014-2020), визията за развитие на общината остава непроменена. Дългосрочната политика на община Хитрино, очертана във визията играе ключова роля за постигането на устойчиво местно развитие в различни аспекти: икономически, социален, екологичен.

Главната цел в развитието на общината до края на 2020г. остава също непроменена и е формулирана така : *„Устойчиво местно развитие с високи равнища на заетост, подобро качество на живот и преодоляване на бедността, основани на потенциала и ресурсите на общината и постигане на общ икономически растеж”.* В основната цел се съдържат две взаимосвързани сфери – „икономически растеж“ и „качество на живот“. Първата е двигател на развитието, а втората е последица от това развитие. Задължително условие е целта да се преследва успоредно и едновременно в двете сфери.

В стратегическата част на Актуализирания документ за изпълнение на Общинския план за развитие на община Хитрино 2014-2020 г. са включени: визия, 3 стратегически цели, 5 приоритета, 14 специфични цели (СИ) и 39 мерки.

Актуализацията е по отношение на специфичните цели, и мерките за тяхното изпълнение. Промяната е резултат от установената при Междинната оценка през 2018г. липса на напредък по 24 от заложените 57 мерки в ОПР (2014-2020). Липсата на напредък в изпълнението на над 40% от заложените мерки в ОПР (2014-2020) на община Хитрино се отразява негативно на постигането на специфичните цели по отделните приоритети. Липса на напредък е установен и по отношение на изпълнението на 4 от заложените 17 специфични цели. Стратегическите цели и приоритетите в ОПР (2014-2020) се оценяват като уместни и съответстващи на планови и стратегически документи от по-високо ниво. Трите стратегически цели и тематичните направления на приоритетите са запазени, с цел постигнатите резултати да се надградят и отчетат от Последващата оценка на ОПР (2014-2020).

Приоритетите в Актуализирания документ за изпълнението на ОПР се използват за базови при извършване на последващата оценка. Те съчетават местния потенциал с целите и насоките за развитие на местно, регионално, национално и европейско ниво и са както следва:

Приоритет 1: „Развитие на общината, чрез насърчаване на предприемачеството и инвестициите“;

Приоритет 2: „Изграждане и осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда“;

Приоритет 3: „Развитие на човешкия капитал, подобряване стандарта на живот, повишаване на заетостта, доходите и задържане на младите хора в района“;

Приоритет 4: „Инвестиции в образование, социални дейности, култура, спорт и младежки дейности“

Приоритет 5: „Повишаване капацитета и добро управление в полза на местната общност и бизнеса“.

Първият приоритет е свързан със стимулирането на предприемаческите инициативи като ключов фактор в развитието на местната икономика. Вторият приоритет отчита значението на модерната инфраструктура и интегрираното местно развитие в условията на чиста околна среда. Третия акцентира на ролята на човешкия фактор за трайната позитивна промяна на територията и успешното ѝ адаптиране към новата социално-икономическа среда в контекста на политиката за социално сближаване. Четвъртият приоритет отдава нужната значимост на различните видове услуги в общността за местното развитие, а последният (пети) приоритет е насочен към укрепване на административния капацитет в полза на бизнеса и местната общност.

В своята съвкупност така формулираните приоритети и тяхната успешна реализация допринасят за изпълнение на визията и постигане на целите на местно, регионално, национално и европейско ниво. Заложените в ОПР на община Хитрино специфични цели, които в Актуализираният документ на ОПР бяха преосмислени и прецизирани, и вследствие на това намалени от 17бр. на 14бр., детайлизират изпълнението на приоритетите, главната цел и визията:

Към Приоритет 1:

- *Специфична цел 1.1:* Повишаване на конкурентоспособността чрез привличане и задържане на инвеститорите в секторите на растеж /селско стопанство и свързаната с него преработвателна и консервна промишленост/;
- *Специфична цел: 1.2:* Насърчаване на предприемачеството и инвестициите в развитие на неземеделски дейност в т.ч. и в туризма, чрез опазване, популяризиране и развитие на културното и природно наследство (НОВА);

Към Приоритет 2:

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

- *Специфична цел 2.1:* Развитие и модернизация на физическата инфраструктура;
- *Специфична цел 2.2:* Интегрирано пространствено развитие на територията;
- *Специфична цел 2.3:* Опазване на околната среда и използване на природните дадености.

Към Приоритет 3:

- *Специфична цел 3.1:* Благоустрояване на населените места;
- *Специфична цел 3.2:* Целенасочено въздействие върху предотвратяване отпадането от пазара на труда;
- *Специфична цел 3.3:* Насърчаване на трудовата активност и социалното включване на групи в неравностойно положение;

Към Приоритет 4:

- *Специфична цел 4.1:* Подобряване на достъпа до образование и повишаване на образователното равнище на населението;
- *Специфична цел 4.2:* Подобряване качеството и достъпа до социални услуги в общността;
- *Специфична цел 4.3:* Подобряване качеството на здравните и културни дейности в общината и населените места;
- *Специфична цел 4.4:* Развитие на спорта и младежките дейности.

Към Приоритет 5:

- *Специфична цел 5.1:* Укрепване на административния капацитет за подобряване на процесите на управление;
- *Специфична цел 5.2:* Социална интеграция и развитие на гражданското общество.

В началото на периода – 2014г. в ОПР (2014-2020) на община Хитрино са заложили 57 мерки, които след Междинната оценка на изпълнението за 2014-2017г. се редуцират на 39бр. Нерелевантните от тях отпадат, а други се преосмислят и преформулират, за да бъдат по-адекватни към променената социално-икономическа ситуация в Хитрино след инцидента в края на 2016г. и последвалите от него неблагоприятни последици за местното развитие.

Постигането на целите на ОПР – Хитрино допринася пряко за изпълнение на целите на ОСР - Шумен, РПР на СИР, НСРР и реализира на практика общоевропейските цели на местно ниво. Стратегията за реализация на ОПР обхваща и проследява взаимовръзката между формулираната визия за развитие, определените приоритети за действие и техните специфични цели, които трябва да бъдат постигнати посредством изпълнението на конкретни мерки, проекти и предвидените в проектите дейности.

В извършената през 2018 г. междинна оценка за изпълнението на ОПР в периода (2014-2017) се съдържа подробна аналитична информация за дейностите,

ресурсите и получените въздействия на плана от началото на неговата реализация. Анализът проследява изпълнението на приоритетите, като оценката е направена на база Справки от Община Хитрино за реализираните през междинния период (2014-2017г.) проекти, въпросници, попълнени от представители на общинската администрация и заинтересовани страни, Отчети и Доклади на Кмета, данни от различни институции и информация от ИСУН.

За плановия период 2014-2020 г. в Индикативната финансова таблица на община Хитрино за изпълнението на петте основни приоритета на ОПР са заложили 213 проекта с инвестиции на обща стойност 130 255 хил.лв. През 2018 г. е изготвен Актуализиран документ за изпълнението на ОПР, в който е съставена нова Индикативната финансова таблица за последните три години от периода на действие на ОПР - 2018-2020 г., с актуални прогнозни стойности на проектите. В нея са заложили инвестиции на обща стойност 105 420 хил.лева по петте основни приоритета на ОПР, като 6 400 хил. лева от тях са частни инвестиции, предимно в областта на развитието на човешкия капитал, и 99 021 хил. лева са очакваните публични инвестиции. В Актуализираният документ за изпълнението на ОПР (2018-2020) са заложили 131 проекта, като 13 бр. от тях са с по-продължителен период на реализация и ефекта и въздействието им ще се оценява в следващия програмен период 2021-2027г. Това са основно инфраструктурни проекти, с които се възстановят щетите, причинени от тежкия пътен инцидент в Хитрино в края на 2016г. Почти всички възстановителни проекти (12бр.) са заложили в Приоритет 2 на ОПР, и само един от тях е в Приоритет 3. **Настоящата оценка за изпълнение на ОПР използва за база първоначално заложилия брой проекти и инвестиции, и изследва резултатите и въздействието на всички проекти и дейности, реализирани за периода 2014-2020 г., за които има събрани данни и информация. Реалните резултати от изпълнението на ОПР са представени отделно за всеки приоритет в Таблицы от 1-5:**

Таблица 1. Обобщена справка за реализираните проекти в Приоритет 1 на ОПР на Община Хитрино

№	Наименование на проект	Период на изпълнение	Обща стойност (хил.лв.)	Източник на финансиране (хил.лв.)				Статус на проекта	Съответствие с ОПР/АДИОПР
				ОБ	ДБ	ЕС	ЧФ		
1	Закупуване на техника и оборудване от "Екани" АД, с. Трем, общ. Хитрино, обл. Шумен	2014	129.62	0	0	129.62	0	Приключен	П1

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

2	Изграждане на склад за съхранение на зърнени храни и навес за селскостопански инвентар. Закупуване на телескопичен товарач за обслужване на склада	2014	737.1	0	0	737.1	0	Приключен	П1
3	Закупуване на техника и оборудване необходими за покриване изискванията на Директива 91/676/	2014	361.05	0	0	361.05	0	Приключен	П1
4	Кооперация "Басил Левски" от шуменското село Близнаци модернизира стопанството си	2015	926.601	0	0	284.19	642.411	Приключен	П1
5	Закупуване на електронен кантар	2016	40	0	0	0	40	Приключен	П1
6	Закупуване на земеделска техника	2015	426.546	0	0	426.546	0	Приключен	П1
7	Закупуване на земеделска техника за производство на фуражни култури, основен ремонт на кравеферма в УПИ VIII, кв. 24, с. Трем, община Хитрино и оборудване за кравеферма	2017	331.754	0	0	331.754	0	Приключен	П1
8	Изграждане на селскостопанска постройка за съхранение на инвентар и закупуване на специализирано пчеларско оборудване	2014	8	0	0	8	0	Приключен	П1

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

9	Закупуване на трактор, пръскачка и култиватор	2014	65.52	0	0	65.52	0	Приключен	ПІ
10	Изграждане на силосно складово стопанство, фуражен цех, битова сграда, реконструкция на стоманен навес в склад за суровини и производство на фураж и ремонт на стоманен навес за селскостопанска техника намиращи се в с. Трем общ. Хитрино и закупуване на техника необходима за разхвърлянето на годния оборски тор по полето	2015	218.788	0	0	218.788	0	Приключен	ПІ
11	Повишаване на конкурентоспособността на „РОЛВИС ЕКО“ ЕООД чрез закупуване на съвременна техника	2016	70.8	0	0	70.8	0	Приключен	ПІ
12	Закупуване на трактор "Болгар	2014	65	0	0	0	65	Приключен	ПІ
13	Създаване на пчелин 23 кошера с. Сливак	2015	2	0	0	0	2	Приключен	ПІ
14	Създаване на пчелин 160 кошера с. Сливак	2017	50	0	0	50	0	Приключен	ПІ
15	Засяване на лавандула 120 дка в землище с. Развигорово	2017	38.4	0	0	0	38.4	Приключен	ПІ
16	Засяване на лавандула 300 дка в землище с. Тимарево	2017	96	0	0	0	96	Приключен	ПІ
17	Засяване на лавандула 5 дка в землище с.	2017	1.6	0	0	0	1.6	Приключен	ПІ

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

	Тимарево								
18	Засяване на лавандула 84 дка в землище с. Тимарево	2016	26.88	0	0	0	26.88	Приключен	П1
19	Засяване на лавандула 23 дка в землище с. Студеница	2015	12.65	0	0	0	12.65	Приключен	П1
20	Засяване на лавандула 18 дка в землище с. Студеница	2015	10.8	0	0	0	10.8	Приключен	П1
21	Закупуване на техника за трайни насаждения	2016	50.604	0	0	50.604	0	Приключен	П1
22	Създаване на орехова градина 10 дка в землище с. Развигорово	2015	2.8	0	0	0	2.8	Приключен	П1
23	Създаване на орехова градина 33 дка в землище с. Развигорово	2017	12.5	0	0	0	12.5	Приключен	П1
24	Създаване на орехова градина 46 дка в землище с. Тимарево	2016	23	0	0	0	23	Приключен	П1
25	Създаване на овощна градина 3 дка в землище с. Тимарево - сливи	2015	1.05	0	0	0	1.05	Приключен	П1
26	Създаване на овощна градина 6 дка в землище с. Тимарево - сливи	2015	2.1	0	0	0	2.1	Приключен	П1
27	Създаване на овощна градина 18 дка в землище с. Студеница - сливи	2014	6.3	0	0	0	6.3	Приключен	П1
28	Създаване на овощна градина 10 дка в землище с. Сливак - сливи, ябълки, кайсии	2015	3	0	0	0	3	Приключен	П1
29	Създаване на овощна градина 8 дка в землище с. Сливак - сливи и орехи	2015	2	0	0	0	2	Приключен	П1

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

30	Създаване на лешникова градина 48,7 дка землище с. Сливак	2015	50	0	0	0	50	Приключен	П1
31	Закупуване на техника-инвентар за обслужване производството на зърнени, тревни и сочни фуражи за изхранване на животните в кравефермата	2014	93.666	0	0	93.666	0	Приключен	П1
32	Закупуване на земеделска техника и прикачен инвентар, необходими за животновъдно стопанство	2015	31.42	0	0	31.42	0	Приключен	П1
33	Изграждане на млекопункт на овцеферма, закупуване на трактор и инвентар	2017	90	0	0	0	90	Приключен	П1
34	Строителство на Къща - музей "Коджа Юсуф" с. Черна	2014	18.81	18.81	0	0	0	Приключен	П1
35	Строителство на Къща - музей "Коджа Юсуф" с. Черна	2015	577.67	577.67	0	0	0	Приключен	П1
36	Преодоляване на недостига на средства и липсата на ликвидност, настъпили в резултат от епидемичния взрив от COVID-19	2020	10	0	0	10	0	В изпълнение	П1
ОБЩА СТОЙНОСТ НА РЕАЛИЗИРАНИТЕ ПРОЕКТИ (ХИЛ.ЛВ.)			4 594.03	596.48	0	2869.06	1128.49		
ПРИНОС НА ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ФИНАНСИРАНЕ %/			100.00%	12.98%	0.00%	62.45%	24.56%		
ОБЩ БРОЙ РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ ПО ПРИОРИТЕТ 1 (2014-2020)			36	ОБ	ДБ	ЕС	ЧФ		

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

Таблица 2. Обобщена справка за реализираните проекти в Приоритет 2 на ОПР на Община Хитрино

№	Наименование на проект	Период на изпълнение	Обща стойност (хил.лв.)	Източник на финансиране (хил.лв.)				Статус на проекта	Съответствие с ОПР/АДИОПР
				ОБ	ДБ	ЕС	ЧФ		
1	„Реконструкция и рехабилитация на общински пътища на територията на община Хитрино” обхваща следните пътни отсечки: 1а. Път SHU 3157 III – 7004 Длъжко от км.0+000 до км.0+399.03; 1б. SHU 3157 Длъжко – Развигорово от км.0+000 до км.0+896.19; 1в. SHU 3157 Развигорово – Единаковци от км.0+000 до км.3+400.80; 2. Път I – 7 Върбак от км. 0+000 до км.744.20; 3.Път Хитрино – Каменяк от км.0+000 до км.4+038.70; 4. Път I – 7 Сливак от км.0+000 до км.0+931.78; 5. Път Калино – Иглика от км.0+000 до км. 2+017.47; 6. Път Висока поляна – Студеница от км. 0+000 до км. 2+292.76; 7. Път Студеница – Хума от км.0+000 до км.0+696.74.	2014-2017	471	0	471	0	0	Приключен	П2
2	Ремонт път Трем - Висока поляна	2014-2017	93.96	0	93.96	0	0	Приключен	П2
3	Ремонт на път №SHU20043 /Тервел - Студеница/ -Трем;	2014-2017	69.97	0	69.97	0	0	Приключен	П2
4	Ремонт на път №SHU20049/Трем - Развигорово/ - Единаковци;	2014-2017	72.81	0	72.81	0	0	Приключен	П2
5	Ремонт на път №SHU70023/Хитрино - Черноглавци/ - Близнаци -	2014-2017	64.74	0	64.74	0	0	Приключен	П2

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

	Калино - Иглика /Сини вир - Велино/								
6	Ремонт на път №SHU70027/Дулово - Шумен/ - Върбак -/Дулово -Шумен/	2014-2017	116.44	0	116.44	0	0	Приключен	П2
7	Ремонт на път №SHU70028/Дулово - Шумен/ - Тимарево - /Длъжко -Хитрино	2014-2017	52.35	0	52.35	0	0	Приключен	П2
8	Ремонт и реконструкция на главни улици по Публична инвестиционна програма „Растеж и устойчиво развитие на регионите” съгласно ПМС №19/7.02.2014г.улица „Никола Вапцаров” с. Тимарево, от км 0+000 до км. 0+726"	2014	457.62	2.7	454.92	0	0	Приключен	П2
9	Ремонт и реконструкция на главни улици по Публична инвестиционна програма „Растеж и устойчиво развитие на регионите” съгласно ПМС №19/7.02.2014г.улица „Искър” с. Черна, от км 0+000 до км. 1+077,76"	2014	596.14	2.7	593.44	0	0	Приключен	П2
10	Подобряване на уличните настилки по населените места на община Хитрино	2014	130.685	0	0	130.69	0	Приключен	П2
11	Подобряване на уличните настилки на населените места в община Хитрино, етап II, на ул. „България”, с. Добри Войниково; улица „Тополи” в с. Живково; ул. „ Трети март” в с. Тервел.	2015	1 713.21	0	0	1 713.21	0	Приключен	П2
12	Реконструкция на ул. Младост с. Звегор	2016	420.142	0	420.142	0	0	Приключен	П2
13	Ремонт на ул. Марица с. Живково	2014-2017	19.9	0	19.9	0	0	Приключен	П2

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

14	Изграждане и/или реконструкция на второстепенни улици в с. Байково, улица „В. Левски“, улица „Тича“; с. Близнаци, улица „Добруджа“, улица „Цар Калоян“, улица „Д. Войников“; с. Висока поляна, улица „Христо Ботев, площад; с. Върбак, улица „Хан Крум“, улица „Охрид“, улица „Хан Аспарух“; с. Длъжко, улица „Марица, улица „Балчик, чешма; с. Живково, улица „Батак, улица „Христо Ботев“; с. Иглика, улица „Иглика, улица „Балкан“, улица „Пирин“; с. Калино, улица „Дунав“, улица „Мир“, ул. „Чавдар“, ул. „В. Левски“, площад пред чешма; с. Сливак, улица „Пирин“, улица „Свобода“, стопански двор – улица „Пирин“, улица „Хан Аспарух“; с. Студеница, улици: „Бузлуджа“, „Ален мак“, „Лудогорие“, „Свобода“; с. Трем, улица „Хан Аспарух“; с. Хитрино, ул. „Индже“, ул. „Шипка“, ул. „Дружба“, „Ален мак“;	2014	1 355.00	1 355.00	0	0	0	Приключен	П2
15	Подобряване на уличните настилки в с. Черна	2015	1.512	1.512	0	0	0	Приключен	П2

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

16	Изграждане и/или реконструкция на второстепенни улици в с. Байково, улица „Черни връх“, улица „Н. Вапцаров“, „Тополи“; с. Висока поляна, улица „Христо Ботев; с. Върбак, улица „Хан Крум“, улица „Охрид“, улица „Хан Аспарух“; с. Длъжко, улица „Победа; с. Живково, улица „Преслав, улица „Камчия“ и чешма; с. Иглика, улица „Явор“, улица „Пирин“; с. Сливак, улица „Свобода“, с. Студеница, улица: „Камчия“; с. Тимарево, улици: „Странджа“, „Бели лом“, „Балкан, „България“; с. Трем, улица „Христо Ботев“, „Хаджи Димитър“; с. Хитрино, ул. „Индже“, ул. „Шипка“, ул. „Дружба“, „Ален мак“; с. Развигорово – мост, улица „Н. Вапцаров“; с. Единаковци – улица „Стара планина“; с. Звегор – улица „Марица“, ул. „Пирин“, ул. „Младост“; с. Тервел-ул. „Рила“; с. Черна-площад- паркинг и ул. „Септември“; с. Каменяк – ул. „Д. Войников“, ул. „Ален мак“	2015	3 484 385	3 484 385	0	0	0	Приключен	П2
17	Ремонт на ул. Цар Калоян, с. Близнаци	2016	19.51	0	19.51	0	0	Приключен	П2
18	Ремонт на улици в с. Хитрино	2016	51.52	1.1	50.42	0	0	Приключен	П2
19	Ремонт на улици в с. Звегор	2016	61.08	0	61.08	0	0	Приключен	П2
20	Ремонт на улици в с. Близнаци, с.Тимарево и с. Хитрино	2017	6.06	6.06	0	0	0	Приключен	П2
21	Реконструкция на ул. Младост с. Звегор	2017	3	3	0	0	0	Приключен	П2

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

								н	
22	Основен ремонт/рехабилитация/ на улица при кметство и част от улица «Мир» от км 0+000 до км 0+226 с.Тимарево, община Хитрино”	2017	86.29	1.1	85.19	0	0	Приключен	П2
23	"Реконструкция на водопроводна мрежа на с. Живково, Община Хитрино"	2014	487	41.05	0	445.95	0	Приключен	П2
24	Изграждане на подпорна стена и водосток с. Развигорово	2016	16.01	16.01	0	0	0	Приключен	П2
25	Изграждане на канал в с. Студеница,	2016	34.81	34.81	0	0	0	Приключен	П2
26	Изграждане на канал в с. Тервел, канал /облицован окоп/ ул. Дунав;	2016	28.85	28.85	0	0	0	Приключен	П2
27	Изграждане на канал в с.Живково	2016	15.13	15.13	0	0	0	Приключен	П2
28	Реконструкция и подмяна на напорен и хранителен водопровод от помпена станция с.Д. Войников до напорен водоем Тимарево, община Хитрино, област Шумен	2017	604.11	4.2	599.91	0	0	Приключен	П2
29	Изграждане на канал ул. Свобода и ул. Дунав с. Развигорово	2017	35.12	0	35.12	0	0	Приключен	П2
30	Ремонт на ЦДГ с. Живково	2015	15	9.8	5.2	0	0	Приключен	П2
31	Ремонт на ЦДГ с. Живково	2016	12.69	0	12.69	0	0	Приключен	П2
32	Ремонт на физкултурен салон и прилежащите пространства към СОУ Хитрино	2017	22.64	22.64	0	0	0	Приключен	П2
33	Основен ремонт, енергоефективна рехабилитация и подобряване на прилежащите пространства към ЦДГ с Хитрино	2017	18.06	18.06	0	0	0	Приключен	П2
34	Закупуване на компютър	2014-	0.78	0.78	0	0	0	Прик	П2

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

	за ОУ с. Живково	2017						люче н	
35	Придобиване на компютър и хардуер	2014-2017	3	3	0	0	0	Прик люче н	П2
36	ПУДООС към МОСВ по национална кампания «За чиста околна среда» ЦДГ «Червена шапчица» с. Трем	2014	4.7	0	4.7	0	0	Прик люче н	П2
37	ПУДООС към МОСВ по национална кампания «За чиста околна среда» ЦДГ «Славейче» с. Черна	2014	2	0	2	0	0	Прик люче н	П2
38	Ремонт и обновлене на сградата на НЧ "Пробуда-1929г.", с. Хитрино	2015	101.72	70.78	30.94	0	0	Прик люче н	П2
39	Ремонт на Читалище с. Иглика	2015	15.26	15.26	0	0	0	Прик люче н	П2
40	Ремонт на Читалище с. Близнаци	2015	17.74	17.74	0	0	0	Прик люче н	П2
41	Ремонт и реконструкция на многофункционална зала с. Тервел	2014	39.74	0	39.74	0	0	Прик люче н	П2
42	Ремонт и реконструкция на многофункционална зала с. Тервел	2015	9.07	0	9.07	0	0	Прик люче н	П2
43	Ремонт и реконструкция на многофункционална зала с. Тимарево	2015	9.9	0	9.9	0	0	Прик люче н	П2
44	Ремонт и реконструкция на многофункционална зала с. Тимарево	2016	47.6	0	47.6	0	0	Прик люче н	П2
45	Изграждане на комбинирана сграда с. Звегор	2014-2017	12.65	0	12.65	0	0	Прик люче н	П2
46	Благоустрояване и Пристройка към Стол за социално хранене	2016	8.3	8.3	0	0	0	Прик люче н	П2
47	„Изграждане на мултифункционална спортна площадка в с. Хитрино, община Хитрино.	2017	120	50	70	0	0	Прик люче н	П2
48	Изграждане на ограда за стадион с. Хитрино	2016	35.21	35.21	0	0	0	Прик люче н	П2
49	Изграждане на стадион с. Хитрино и с. Черна	2016	190.07	150.07	40	0	0	Прик люче	П2

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

								н	
50	Разработване на общ устройствен план на община Хитрино.	2015-2016	105.06	105.06	0	0	0	Приключен	П2
51	Изработване на многослойна географско-информационна система (ГИС), като инструмент за пространствен анализ.	2015	1.8	1.8	0	0	0	Приключен	П2
52	Закриване и рекултивация на депата за отпадъци в селата: Хитрино и Тимарево	2014-2017	359.15	0	0	359.15	0	Приключен	П2
53	Изграждане на Регионална претоварна станция	2014	86.36	86.36	0	0	0	Приключен	П2
54	Разработване на Програма за управление на отпадъците	2015	3.2	3.2	0	0	0	Приключен	П2
55	Укрепване на свлачищата по пътя за с. Становец - реализиран проект „Ремонтни дейности по път SHU 1065” с. Иглика – с. Становец”, съгласно ПМС № 180/03.07.2014г.	2014	497.11	1.8	495.31	0	0	Приключен	П2
56	Язовир с. Тервел	2015	14.72	14.72	0	0	0	Приключен	П2
57	Водоем с. Байково	2015	30.51	30.51	0	0	0	Приключен	П2
58	Път ПИ 000429 с.Тервел	2018-2020	14.06	14.06	0	0	0	Приключен	П2
59	Осигуряване на равен достъп до основни услуги и мобилност на работната сила, чрез реконструкция и рехабилитация на общински пътища в Община Хитрино	2018-2020	3673.03	0.07	36.87	3636.1	0	Приключен	П2
60	Ремонт на ул. "Цар борис", "Н.Вапцаров", с.Живково	2018-2020	37.19	37.19	0	0	0	Приключен	П2
61	Ремонт на ул. "Гича", "Тракия", "Дружба" с.Звегор	2018-2020	37.45	37.45	0	0	0	Приключен	П2
62	Ремонт на ул. "Пирин", "Преслав" с. Калино	2018-2020	33.16	33.16	0	0	0	Приключен	П2

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

63	Ремонт на ул. "Тича", "Чавдар", "Пирин" с. Тимарево	2018-2020	41.48	41.48	0	0	0	Приключен	П2
64	Ремонт на ул. "Зелена гора", "Пирин", "Рила" с.Трем	2018-2020	33.48	33.48	0	0	0	Приключен	П2
65	Ремонт на ул. "Мир" с. Черна	2018-2020	19.73	19.73	0	0	0	Приключен	П2
66	Ремонт на ул. " Свобода" с. Сливак	2018-2020	22.39	22.39	0	0	0	Приключен	П2
67	Ремонт на ул." Херсон", "Преслав", "Младост" с. Студеница	2018-2020	37.64	37.64	0	0	0	Приключен	П2
68	Ремонт на улици с. Тимарево	2018-2020	46.1	46.1	0	0	0	Приключен	П2
69	Ремонт на ул."Пирин" с. Близнаци	2018-2020	41.97	41.97	0	0	0	Приключен	П2
70	Ремонт на ул. "Свобода", "Калоян", " В. Левски" с.Живково	2018-2020	54.81	54.81	0	0	0	Приключен	П2
71	Ремонт на ул. " Добруджа", "Тича" с. Развигорово	2018-2020	32.56	32.56	0	0	0	Приключен	П2
72	Ремонт на ул."Дружба" с. Тервел	2018-2020	30.63	30.63	0	0	0	Приключен	П2
73	Ремонт на ул. "Ален мак", "Баба Тонка"с.Звегор	2018-2020	30.76	30.76	0	0	0	Приключен	П2
74	Ремонт на ул. "Хан Аспарух", "Мир" с. Върбак	2018-2020	49.65	49.65	0	0	0	Приключен	П2
75	Ремонт на ул. "В.Левски", "Пирин" с.Висока поляна	2018-2020	29.28	29.28	0	0	0	Приключен	П2
76	Ремонт на ул. "Тича", "Преслав" с. Калино	2018-2020	40.4	40.4	0	0	0	Приключен	П2
77	Реконструкция на ул. "Мир" с. Каменяк	2018-2020	50.25	0	50.25	0	0	Приключен	П2
78	Обновление на с. Хитрино, Община Хитрино, чрез реконструкция и рехабилитация на уличната мрежа	2018-2020	703.97	0	63.54	640.43	0	в изпълнение	П2

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

79	Повишаване качеството на живот и създаването на оптимална жизнена среда, чрез реконструкция и рехабилитация на уличната мрежа в с. Хитрино, Община Хитрино	2018-2020	949.65	0	0	949.65	0	в изпълнение	П2
80	Устойчив жизнен стандарт и нараснала привлекателност за населението, чрез реконструкция и рехабилитация на уличната мрежа в с. Хитрино, Община Хитрино	2018-2020	1011.25	0	0	1011.3	0	в изпълнение	П2
81	Създаване на подобрена среда за живот на населението, чрез реконструкция и рехабилитация на уличната мрежа на с. Хитрино, Община Хитрино	2018-2020	1036	0	17.64	1018.4	0	в изпълнение	П2
82	Реконструкция на водопровод от Шахтов кладенец до водоем с. Черна	2018-2020	18.64	18.64	0	0	0	Приключен	П2
83	Реконструкция на вътрешен водопровод с. Каменяк	2018-2020	2008.51	1960.08	48.43	0	0	Приключен	П2
84	Частичен ремонт на водопровод с. Студеница	2018-2020	59.95	0	59.95	0	0	Приключен	П2
85	Изграждане на канал ул. Свобода и ул. Дунав с. Развигорово	2018-2020	79.58	79.58	0	0	0	Приключен	П2
86	Водосток на ул."Марица" с. Студеница	2018-2020	3.32	3.32	0	0	0	Приключен	П2
87	Водосток на ул."Хр. Ботев и ул."Дружба" с. Единаковци	2018-2020	5.46	5.46	0	0	0	Приключен	П2
88	Ремонт на мостово съоръжение на общински път с. Развигорово	2018-2020	22.31	22.31	0	0	0	Приключен	П2
89	Постигане на социално равенство, общественно здраве и осигуряване на качествена жизнена среда, чрез реконструкция	2018-2020	930.98	0	102.19	828.79	0	в изпълнение	П2

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

	на част от водоснабдителната система на с. Хитрино								
90	Повишаване качеството на живот и създаването на оптимална жизнена среда, чрез реконструкция на водопроводна мрежа на с. Хитрино, Община Хитрино	2018-2020	1520.31	0	301.02	1219.3	0	в изпълнение	П2
91	Изграждане на WiFi мрежи	2018-2020	8.05	0	8.05	0	0	Приключен	П2
92	Подмяна на уличното осветление с енергоспестяващо в с.Каменяк	2018-2020	9.3	9.3	0	0	0	Приключен	П2
93	Подмяна на уличното осветление с енергоспестяващо в с. Тервел	2018-2020	5.7	5.7	0	0	0	Приключен	П2
94	Светлина за нов живот, чрез изграждане, реконструкция и обновление на улично осветление в с. Хитрино, община Хитрино	2018-2020	156.11	0	2.24	153.87	0	в изпълнение	П2
95	Осигуряване на привлекателна образователна инфраструктура, чрез основен ремонт, енергоефективна рехабилитация и подобряване на прилежащите пространства към ЦДГ „1-Ви Юни“ в село Хитрино, Община Хитрино	2018-2020	306.41	0	7.15	299.26	0	в изпълнение	П2
96	Проект "Красива България" ремонт на ДГ с. Тимарево - благоустройство на дворно пространство"	2018-2020	279.73	162.95	116.78	0	0	Приключен	П2
97	ПУДООС към МОСВ по национална кампания «За чиста околна среда» ДГ «Славейче» с. Черна и ДГ „Радост“ с. Живково	2018-2020	9.09	0	9.09	0	0	Приключен	П2

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

98	Достъпна и привлекателна образователна инфраструктура, чрез изпълнение на ремонтни дейности във физкултурния салон и подобряване на прилежащите пространства към СОУ „Д-р Петър Берон“ в село Хитрино, Община Хитрино	2018-2020	381.97	0	7.16	374.81	0	в изпълнение	П2
99	Изграждане на стол за хранене с жилища за временно настаняване	2018-2020	53.58	0	53.58	0	0	Приключен	П2
100	Благоустройство и пристройка към стол за социално хранене	2018-2020	282.03	0	282.03	0	0	Приключен	П2
101	Многофункционална зала с. Трем	2018-2020	269.91	33.49	236.42	0	0	Приключен	П2
102	Подобряване достъпа до общински услуги, чрез извършване на основен ремонт и енергоефективна рехабилитация на обекти общинска собственост на територията на общината, в т.ч.: сградата на здравната служба, сградата на общинска администрация и младежки културен център, находящи се в село Хитрино, Община Хитрино	2018-2020	1320.67	0	303.49	1017.2	0	в изпълнение	П2
103	Ремонт на спортни площадки	2018-2020	148.06	0	148.06	0	0	Приключен	П2
104	Реконструкция и изграждане на стадион с. Хитрино	2018-2020	199.08	99.08	100	0	0	Приключен	П2
105	Доставка на съблекални за стадион с. Черна	2018-2020	34.44	34.44	0	0	0	Приключен	П2
106	Проект за закупуване на дробилка за третиране на зелени и градински отпадъци	2018-2020	36	36	0	0	0	Приключен	П2
107	Закупуване на пластмасови контейнери	2018-2020	4.8	4.8	0	0	0	Приключен	П2

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

	за събиране на зелен отпадък от градини 50 бр							н	
108	Изграждане на Регионална претоварна станция за ТБО	2018-2020	436	0	436	0	0	Приключен	П2
109	Възстановяване на сухия откос на язовир "Тервел" с. Тервел	2018-2020	29.99	29.99	0	0	0	Приключен	П2
ОБЩА СТОЙНОСТ НА РЕАЛИЗИРАНИТЕ ПРОЕКТИ (ХИЛ.ЛВ.)			22476.9	3941.26	6450.64	12085	0		
ПРИНОС НА ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ФИНАНСИРАНЕ /%/			100.00%	17.53%	28.70%	53.77%	0.00%		
ОБЩ БРОЙ РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ ПО ПРИОРИТЕТ 2 (2014-2020)			109	ОБ	ДБ	ЕС	ЧФ		

Таблица 3. Обобщена справка за реализираните проекти в Приоритет 3 на ОПР на Община Хитрино

№	Наименование на проект	Период на изпълнение	Обща стойност (хил.лв.)	Източник на финансиране (хил.лв.)				Статус на проекта	Съответствие с ОПР/АДИОПР
				ОБ	ДБ	ЕС	ЧФ		
1	Ремонт на сградата на ОБА Хитрино	2014	82.44	20.77	61.67	0	0	Приключен	П3
2	Ремонт на Данъчна служба	2014	8.28	0	8.28	0	0	Приключен	П3
3	Ремонт на покрив на Младежки дом с. Хитрино	2014	39.61	19.61	20	0	0	Приключен	П3
4	Ремонт на сградата на ОБА Хитрино	2015	27.54	5.94	21.6	0	0	Приключен	П3
5	Ремонт на покрив на Младежки дом с. Хитрино	2015	45.41	0	45.41	0	0	Приключен	П3
6	Ремонт на ОБА Хитрино-смяна на дограма	2014-2017	72	0	72	0	0	Приключен	П3
7	Ремонт на сградата на ОБА Хитрино	2017	100.54	100.54	0	0	0	Приключен	П3
8	Площад общински пазар Хитрино		98.37	98.37	0	0	0	Приключен	П3
9	Изграждане на пешеходен тротоар в с. Тимарево	2016	749.67	727	22.67	0	0	Приключен	П3
10	Изграждане на тротоар в с. Близнаци	2017	1096.92	1061	35.92	0	0	Приключен	П3

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

11	Ремонт покрив общинска сграда с. Висока поляна	2015	5.44	5.44	0	0	0	Приключен	ПЗ
12	Ремонт кметство Иглика	2015	31.34	31.34	0	0	0	Приключен	ПЗ
13	Ремонт кметство с. Върбак	2015	16.26	16.26	0	0	0	Приключен	ПЗ
14	Ремонт кметство с. Живково	2015	8.15	8.15	0	0	0	Приключен	ПЗ
15	Ремонт кметство с. Калино	2015	13.9	13.9	0	0	0	Приключен	ПЗ
16	Ремонт покрив общинска сграда с. Висока поляна	2014	6.7	0	6.7	0	0	Приключен	ПЗ
17	Ремонт покрив общинска сграда с. Тимарево	2014	8.35	0	8.35	0	0	Приключен	ПЗ
18	Ремонт покрив общинска сграда с. Байково	2016	37.37	0	37.37	0	0	Приключен	ПЗ
19	Ремонт покрив общинска сграда с. Звегор	2016	26.34	0	26.34	0	0	Приключен	ПЗ
20	Ремонт кметство с. Каменяк	2016	18.36	0	18.36	0	0	Приключен	ПЗ
21	Ремонт кметство с. Развигорово	2016	20.65	0	20.65	0	0	Приключен	ПЗ
22	Ремонт кметство с. Иглика	2016	18.11	0	18.11	0	0	Приключен	ПЗ
23	Изграждане на закрит пазар в с. Хитрино, община Хитрино" по Публична инвестиционна програма „Растеж и устойчиво развитие на регионите" съгласно ПМС №19/7.02.2014г	2014	75.31	5.1	70.21	0	0	Приключен	ПЗ
24	„Старт на кариерата" - еколог	2014	44.6	0	44.6	0	0	Приключен	ПЗ
25	„Старт на кариерата" - социални дейности	2015	41.04	0	41.04	0	0	Приключен	ПЗ
26	„Старт на кариерата"	2016	5.9	0	5.9	0	0	Приключен	ПЗ

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

								лючен	
27	Програма „Подкрепа за заетост”	2014	71.94	0	71.94	0	0	Приключен	ПЗ
28	Национална програма „ОСПОЗ,,	2014	88.3	0	88.3	0	0	Приключен	ПЗ
29	Регионалната програма по заетост и обучение	2016	25.2	0	25.2	0	0	Приключен	ПЗ
30	Регионалната програма по заетост и обучение	2017	26.36	0	26.36	0	0	Приключен	ПЗ
31	Ремонт на сградата на ОБА Хитрино	2018-2020	7.19	0	7.19	0	0	Приключен	ПЗ
32	Ремонт на кметствата в с. Близнаци, с.Трем, с. Висока поляна и основен ремонт на кметството в с. Тимарево	2018-2020	166.77	0	166.77	0	0	Приключен	ПЗ
33	Реконструкция, обновяване и оборудване на автобаза в с. Хитрино	2018-2020	939	0	939	0	0	Приключен	ПЗ
34	Проект "Изграждане на полицейски участък	2018-2020	592	0	592	0	0	Приключен	ПЗ
35	Подобряване на енергийната ефективност на сгради общинска собственост, чрез извършване на основен ремонт и енергоефективна рехабилитация на сградата на младежкия дом и административната сграда на общинска служба земеделие и гори в село Хитрино, Община Хитрино	2018-2020	586	0	176	410	0	в изпълнение	ПЗ
36	Ремонт на тротоари ул. Иглика" с. Иглика	2018-2020	18.5	18.5	0	0	0	Приключен	ПЗ
37	Изграждане на тротоари в с. Хитрино по ул."Еделвайс", "Възраждане" и "П.Волов"	2018-2020	416.78	37.37	379.41	0	0	Приключен	ПЗ

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

38	Доставка и монтаж на беседки. Основен ремонт на ограда, алеи и парк в с. Тимарево по националната кампания «За чиста околна среда»	2018-2020	115.3	58.19	57.11	0	0	Приключен	ПЗ
39	Ремонт "Общински пазар"	2018-2020	34.46	34.46	0	0	0	Приключен	ПЗ
40	Регионална програма за „Заетост“от Бюро по труда – Шумен, за период от 6 месеца (юни до ноември 2019 г. – 10 души.	2018-2020	37	0	37	0	0	Приключен	ПЗ
41	Регионална програма за „Заетост“от Бюро по труда – Шумен, за период от 4месеца (август 2020 г. – ноември – 2020 г.) – 9 души.	2018-2020	27	0	27	0	0	Приключен	ПЗ
42	Регионална програма за заетост от Бюро по труда – Шумен, за период от 6 месеца (юни 2018 г. – ноември – 2018 г.) – 18 души.	2018-2020	34.25	0	34.25	0	0	Приключен	ПЗ
43	Проект „Работа“ – за 1 година, от юни 2018 г. до юни 2019 г. – назначени 31 души.	2018-2020	240.29	0	240.29	0	0	Приключен	ПЗ
44	Национална програма „Активиране на неактивни лица“ – от месец май 2018 г. до 31.12.2018 година, назначено 1 лице.	2018-2020	2.2	0	2.2	0	0	Приключен	ПЗ
45	Национална програма „Активиране на неактивни лица“ – от януари 2020г. до 31.12.2020 година, назначено 1 лице.	2018-2020	8.2	0	8.2	0	0	Приключен	ПЗ
46	Национална програма „Активиране на неактивни лица“ – от месец май 2019 г. до 31.12.2019 година, назначено 1 лице.	2018-2020	7.9	0	7.9	0	0	Приключен	ПЗ
ОБЩА СТОЙНОСТ НА РЕАЛИЗИРАНИТЕ ПРОЕКТИ (ХИЛ.ЛВ.)			6143.24	2261.9	3471.3	410	0		

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

ПРИНОС НА ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ФИНАНСИРАНЕ /%/	100.00%	36.82%	56.51%	6.67%	0.00%		
ОБЩ БРОЙ РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ ПО ПРИОРИТЕТ 3 (2014-2020)	46	ОБ	ДБ	ЕС	ЧФ		

Таблица 4. Обобщена справка за реализираните проекти в Приоритет 4 на ОПР на Община Хитрино

№	Наименование на проект	Период на изпълнение	Обща стойност (хил.лв.)	Източник на финансиране (хил.лв.)				Статус на проекта	Съответствие с ОПР/АДИОПР
				ОБ	ДБ	ЕС	ЧФ		
1	ПОМОЩ В ДОМА	2014-2015	758.586	0	15.943	742.643	0	Приключен	П4
2	Проект „Подкрепа за достоен живот“	2015	500	0	0	500	0	Приключен	П4
3	Продължаване на традицията на Етнофестивал „Различни сме, но сме единни“, „Засмяло се е Хитрино“ в с. Хитрино	2014-2017	19	0	19	0	0	Приключен	П4
4	„Дни на моето село“ в с. Трем	2014-2017	45	0	45	0	0	Приключен	П4
5	Проучване и популяризиране на нравите, обичаите, културата и бита на местното население	2014-2017	3.5	0	3.5	0	0	Приключен	П4
6	Подкрепа за развитие на местни спортните клубове и млади спортни таланти	2014-2017	24.1	0	24.1	0	0	Приключен	П4
7	турнир по футбол, турнир по тенис на маса, турнир по шах	2014-2017	7.1	7.1	0	0	0	Приключен	П4
8	Осигуряване на лични асистенти и домашни помощници по ПМС 332/2017 г. за периода 01.01.2018 г. до 31.12.2018 г. – 8 души	2018-2020	285	0	285	0	0	Приключен	П4
9	Осигуряване на лични асистенти и домашни помощници по ПМС 332/2017 г. за периода 01.01.2019 г. до 31.12.2019 г. – 80 души	2018-2020	285	0	285	0	0	Приключен	П4

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

10	„Лична помощ” – от м. Септември 2019 г. – 56 души.	2018-2020	81.59	0	81.59	0	0	Приключен	П4
11	Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания в община Хитрино - от юни до ноември 2020 г. 21 души обгрижват 126 души потребители	2018-2020	47.33	0	47.33	0	0	Приключен	П4
12	Предоставяне на грижи в домашната среда от май до декември месец 2020 г. 87 потребители се обгрижват от 37 души	2018-2020	99.26	0	99.26	0	0	Приключен	П4
13	Механизъм лична помощ от януари до декември 2020 г. са обхванати за обгрижване 105 лица от 105 души лични асистенти	2018-2020	656	0	656	0	0	Приключен	П4
14	Проект „Приеми ме 2015” – за приемни семейства, от април 2018 г. до 31.12.2020 година, в момента са 8 души – приемни родители.	2018-2020	56.65	56.65	0	0	0	Приключен	П4
15	Проект „Приеми ме 2015” – за приемни семейства, от април 2018 г. до 01.06.2019 година, в момента са 8 души – приемни родители	2018-2020	35.97	0	35.97	0	0	Приключен	П4
16	Етнофестивал „Различни сме, но сме единни”, ”Засмяло се е Хитрино” в с. Хитрино	2018-2020	4	0	4	0	0	Приключен	П4
17	„Дни на моето село” в с. Трем 2018г.	2018	13	0	13	0	0	Приключен	П4
18	„Дни на моето село” в с. Трем 2019г.	2019	12.4	0	12.4	0	0	Приключен	П4
19	турнир по мазни борби в чест на легендарния борец Коджа Юсуф в село Черна 2018г.	2018	7	0	7	0	0	Приключен	П4

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

20	турнир по мазни борби в чест на легендарния борец Коджа Юсуф в село Черна 2019г.	2019	9	0	9	0	0	Приключен	П4
21	турнир по футбол, турнир по тенис на маса, турнир по шах 2018г.	2018	4	4	0	0	0	Приключен	П4
22	турнир по футбол, турнир по тенис на маса, турнир по шах 2019г.	2019	3.3	3.3	0	0	0	Приключен	П4
ОБЩА СТОЙНОСТ НА РЕАЛИЗИРАНИТЕ ПРОЕКТИ (ХИЛ.ЛВ.)			2956.79	71.05	1643.09	1242.6	0		
ПРИНОС НА ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ФИНАНСИРАНЕ /%/			100.00%	2.40%	55.57%	42.03%	0.00%		
ОБЩ БРОЙ РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ ПО ПРИОРИТЕТ 4 (2014-2020)			22	ОБ	ДБ	ЕС	ЧФ		

Таблица 5. Обобщена справка за реализираните проекти в Приоритет 5 на ОПР на Община Хитрино

№	Наименование на проект	Период на изпълнение	Обща стойност (хил.лв.)	Източник на финансиране (хил.лв.)				Статус на проекта	Съответствие с ОПР/АД ИОПР
				ОБ	ДБ	ЕС	ЧФ		
1	Изготвяне на техн. Инвестиционни проекти	2014	194.43	194.43	0	0	0	Приключен	П5
2	проект „Подобряване на управлението, чрез въвеждане на ефективни политики и партньорство при разработването на стратегически документи на община Хитрино”. Средствата са по Договор № 13-13-102/ 01.11.2013 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Административне	2014	70.94	0	10.64	60.3	0	Приключен	П5

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

	и капацитет"								
3	Изготвяне на техн. Инвестиционни проекти-12 бр.	2016	79.73	79.73	0	0	0	Приключен	П5
4	Изготвяне на техн. Инфраструктурн и проекти 5 бр.	2016	14.44	14.44	0	0	0	Приключен	П5
5	Изготвяне на техн. Инфраструктурн и проекти 12 бр.	2017	539.44	539.44	0	0	0	Приключен	П5
6	Проектиране на ул. "Тича" с. Черно 2019г. и 2020г.	2018-2020	14.76	0	14.76	0	0	Приключен	П5
7	Проектиране на обект:"Изграждане на водопровод Звегор - Единаковци"	2018-2020	20.4	0	20.4	0	0	Приключен	П5
8	Проектиране на улици 2019 и 2020г.: ул."Цар Освободител"от ок 186-185 между квартали 76и78 по плана на с. Тимарево	2018-2020	65.7	0	65.7	0	0	Приключен	П5
9	Система "Акстър офис и комуникатор" за 2018 и 2019	2018-2020	7.8	7.8	0	0	0	Приключен	П5
10	Документален филм за влаковата катастрофа на 10.12.2016г.	2018-2020	4.2	4.2	0	0	0	В изпълнение	П5
ОБЩА СТОЙНОСТ НА РЕАЛИЗИРАНИТЕ ПРОЕКТИ (ХИЛ.ЛВ.)			1011.8	840.04	111.5	60.3	0		
ПРИНОС НА ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ФИНАНСИРАНЕ !%/			100.00%	83.02%	11.02%	5.96%	0.00%		

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

ОБЩ БРОЙ РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ ПО ПРИОРИТЕТ 5 (2014-2020)	10	ОБ	ДБ	ЕС	ЧФ		
---	----	----	----	----	----	--	--

Обобщените в табл.6 данни за проектите по петте приоритета на ОПР показва, че за периода 2014-2020 г. Община Хитрино е изпълнила общо 223 проекта на обща стойност 37 182.7 хил.лв.

Таблица 6. Обобщена справка за всички изпълнени проекти в петте приоритета на ОПР (2014-2020)

№	Приоритети в ОПР (2014-2020)	Бр. изпълнен и проекти	Обща стойност в (хил.лв.)	Източници на финансиране (в хил.лв.)			
				Общинск и бюджет	Република нски (държавен) бюджет	Европейск и фондове	Частно финансиране
1	Развитие на общината, чрез насърчаване на предприемачеството и инвестициите	36	4 594.03	596.48	0	2 869.06	1 128.49
2	Изграждане и осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда	109	22 476.9	3 941.26	6 450.64	12 085	0
3	Развитие на човешкия капитал, подобряване стандарта на живот, повишаване на заетостта, доходите и задържане на младите хора в района	46	6 143.24	2 261.9	3 471.3	410	0
4	Инвестиции в образование, социални дейности, култура, спорт и младежки дейности	22	2 956.79	71.05	1 643.09	1 242.6	0
5	Повишаване капацитета и добро управление в полза на местната общност и бизнеса	10	1 011.8	840.04	111.5	60.3	0
ОБЩО		223	37 182.7	7 710.7	11 676.5	16 667	1 128.5
Принос на източниците на финансиране в (%)			100	21	31	45	3

Анализът на данните в табл.6 показва, че най-голям принос в изпълнението на ОПР (2014-2020) на община Хитрино имат публичните инвестиции. Те възлизат на обща

стойност: 36 054.2 хил.лв., което съставлява 97% от използваните средства за изпълнението на ОПР. Частните инвестиции са едва 3% (1 128.5 хил.лв.). Сред публичните инвестиции е най-голям приноса на средствата от републиканския бюджет и европейските фондове. Те възлизат на обща стойност: 28 343.5 хил.лв., което съставлява 76% от всички инвестирани финансови средства за изпълнението на ОПР. По линия на общинския бюджет са инвестирани 7 710.7 хил.лв., които съставляват 21% от общия финансов ресурс за реализацията на общинския план за развитие.

По изпълнението на заложените в ОПР (2014-2020) цели и приоритети, Община Хитрино е работила предимно самостоятелно. По-голямата част от изпълнените проекти в ОПР са с бенефициент – Община Хитрино. Те са свързани основно с инвестиции във физическа, техническа, пътна, образователна и културна инфраструктура, а също и за подобряване и развитие на обществени и социални услуги. Съсредоточени са в приоритет 2 и 3 на ОПР. По-малка част от проектите са в приоритети 4 и 5, свързани с развитието на местния потенциал, административните услуги и управлението и гражданското общество на територията на общината.

Другите потенциални бенефициенти по проектите от сферата на бизнеса, образованието, културата и неправителствения сектор са реализирали по-малко проекти в ОПР (2014-2020).

Според данните в табл.7, изпълнените проекти от бизнеса са 34бр. на обща стойност: 3 998 хил.лв., от които 2 869.1 хил.лв. (72%) е привлеченото по тези проекти европейско финансиране, а едва 1 129 хил.лв. (28%) са собствените средства, вложени от предприемачите. Проектите са допринесли с почти 9% за финансовото изпълнение на ОПР, като инвестициите по тях са били основно в селското стопанство, в рамките на приоритет 1 от ОПР и са били свързани с модернизирани на земеделските стопанства и животновъдните ферми, закупуването на трайни насаждения, създаването на пчелини и овощни градини. Само един от проектите е бил за развитие на неземеделски дейности и повишаване на конкурентоспособността. Един проект има и по т.нар. антиковид мерки, свързани с преодоляването на недостига на средства и липсата на ликвидност вследствие на пандемията от COVID – 19.

Не са малко и инвестициите, направени от местния бизнес в икономически дейности, предимно за развитието на селското стопанство извън ОПР в периода 2014-2020. Събрани данни от кметове на населени места в общината показват, че те възлизат на обща стойност: 354.33 хил.лв. Средствата са били вложени основно в закупуването на земеделска техника и инвентар.

Табл. 7. Проекти в ОПР (2014-2020), реализирани от бизнеса

№	Наименование на проект	Период на изпълнение	Обща стойност (хил.лв.)	Източник на финансиране (хил.лв.)			
				ОБ	ДБ	ЕС	ЧФ
1	Закупуване на техника и оборудване от "Екани" АД, с. Трем, общ. Хитрино, обл. Шумен	2014	129.62	0	0	129.62	0

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

2	Изграждане на склад за съхранение на зърнени храни и навес за селскостопански инвентар. Закупуване на телескопичен товарач за обслужване на склада	2014	737.1	0	0	737.1	0
3	Закупуване на техника и оборудване необходими за покриване изискванията на Директива 91/676/	2014	361.05	0	0	361.05	0
4	Кооперация "Васил Левски" от шуменското село Близнаци модернизира стопанството си	2015	926.601	0	0	284.19	642.411
5	Закупуване на електронен кантар	2016	40	0	0	0	40
6	Закупуване на земеделска техника	2015	426.546	0	0	426.546	0
7	Закупуване на земеделска техника за производство на фуражни култури, основен ремонт на кравеферма в УПИ VIII, кв. 24, с. Трем, община Хитрино и оборудване за кравеферма	2017	331.754	0	0	331.754	0
8	Изграждане на селскостопанска постройка за съхранение на инвентар и закупуване на специализирано пчеларско оборудване	2014	8	0	0	8	0
9	Закупуване на трактор, пръскачка и култиватор	2014	65.52	0	0	65.52	0
10	Изграждане на силозно складово стопанство, фуражен цех, битова сграда, реконструкция на стоманен навес в склад за суровини и производство на фураж и ремонт на стоманен навес за селскостопанска техника намиращи се в с. Трем общ. Хитрино и закупуване на техника необходима за разхвърлянето на годния оборски тор по полето	2015	218.788	0	0	218.788	0

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

11	Повишаване на конкурентоспособността на „РОЛВИС ЕКО“ ЕООД чрез закупуване на съвременна техника	2016	70.8	0	0	70.8	0
12	Закупуване на трактор "Болгар	2014	65	0	0	0	65
13	Създаване на пчелин 23 кошера с. Сливак	2015	2	0	0	0	2
14	Създаване на пчелин 160 кошера с. Сливак	2017	50	0	0	50	0
15	Засяване на лавандула 120 дка в землище с. Развигорово	2017	38.4	0	0	0	38.4
16	Засяване на лавандула 300 дка в землище с. Тимарево	2017	96	0	0	0	96
17	Засяване на лавандула 5 дка в землище с. Тимарево	2017	1.6	0	0	0	1.6
18	Засяване на лавандула 84 дка в землище с. Тимарево	2016	26.88	0	0	0	26.88
19	Засяване на лавандула 23 дка в землище с. Студеница	2015	12.65	0	0	0	12.65
20	Засяване на лавандула 18 дка в землище с. Студеница	2015	10.8	0	0	0	10.8
21	Закупуване на техника за трайни насаждения	2016	50.604	0	0	50.604	0
22	Създаване на орехова градина 10 дка в землище с. Развигорово	2015	2.8	0	0	0	2.8
23	Създаване на орехова градина 33 дка в землище с. Развигорово	2017	12.5	0	0	0	12.5
24	Създаване на орехова градина 46 дка в землище с. Тимарево	2016	23	0	0	0	23
25	Създаване на овощна градина 3 дка в землище с. Тимарево - сливи	2015	1.05	0	0	0	1.05
26	Създаване на овощна градина 6 дка в землище с. Тимарево - сливи	2015	2.1	0	0	0	2.1
27	Създаване на овощна градина 18 дка в землище с. Студеница - сливи	2014	6.3	0	0	0	6.3
28	Създаване на овощна градина 10 дка в землище с. Сливак - сливи, ябълки, кайсии	2015	3	0	0	0	3

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

29	Създаване на овощна градина 8 дка в землище с. Сливак - сливи и орехи	2015	2	0	0	0	2
30	Създаване на лешникова градина 48,7 дка землище с. Сливак	2015	50	0	0	0	50
31	Закупуване на техника-инвентар за обслужване производството на зърнени, тревни и сочни фуражи за изхранване на животните в кравефермата	2014	93.666	0	0	93.666	0
32	Закупуване на земеделска техника и прикачен инвентар, необходими за животновъдно стопанство	2015	31.42	0	0	31.42	0
33	Изграждане на млекопункт на овцеферма, закупуване на трактор и инвентар	2017	90	0	0	0	90
34	Преодоляване недостига на средства и липсата на ликвидност, настъпили в резултат от епидемичния взрив от COVID-19	2020	10	0	0	10	0

Не са малко и инвестициите, направени от местния бизнес в икономически дейности, предимно за развитието на селското стопанство извън ОПР в периода 2014-2020. Събрани данни от кметове на населени места в общината показват, че те възлизат на обща стойност: 354.33 хил.лв. Средствата са били вложени основно в закупуването на земеделска техника и инвентар.

Проверка в Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН) на ЕСИФ показва, че през програмен период 2014-2020г. на територията на общината са реализирани общо 3 проекта по оперативните програми (Табл.8). От тях 2 бр. са подпомогнати от ОП „Развитие на човешките ресурси“ и 1бр. от ОП „Иновации и конкурентоспособност.

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

Табл. 8. Проекти в ОПР (2014-2020), финансирани по оперативните програми на територията на община Хитрино

Бенефициент	Седалище	Местонахождение	Наименование на проекта	Обща стойност	БФП	Собствено съфинансиране от бенефициента	Реално изплатени суми	Продължителност (месеци)	Статус на изпълнение на договора/заповедта за БФП
203308051 АДИЛОВ АГРО ЕООД	България, с.Висока поляна, 9765, ул.ВАСИЛ ЛЕВСКИ, номер 35	с.Висока поляна (общ.Хитрино)	Преодоляване недостига на средства и липсата на ликвидност, настъпили в резултат от епидемичния взрив от COVID-19	10,000.00	10,000.00	0.00	10,000.00	3	В изпълнение (от дата на стартиране)
000931422 ОБЩИНА ХИТРИНО	България, с.Хитрино, 9780, ул. ВЪЗРАЖДАНЕ № 45	Хитрино	Подкрепа за независим и пълноценен живот	499,998.32	499,998.32	0.00	487,646.31	24	Приключен (към датата на приключване)
000931422 Община Хитрино	България, с.Хитрино, 9780, Ул. "Възраждане" № 45	Хитрино	"Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания в община Хитрино"	67,035.00	67,035.00	0.00	36,498.35	10	В изпълнение (от дата на стартиране)

Липсват данни за финансираните проекти по Програма за развитие на селските райони (2014-2020), както и информация за изплатените от ДФЗ субсидии на земеделски стопани в периода на изпълнение на ОПР (2014-2020).

За оценката на общото въздействие и ефекта от реализацията на Общинския план за развитие е проведено и анкетно проучване сред общо **30 представители на местната общност в община Хитрино**. Анкетата показва следните обобщени резултати:

- Помолени да направят обща оценка за изпълнението на ОПР (2014-2020) **53% от анкетиранияте (16 души) посочват оценка 5 (мн.добър)**, други 7 души поставят оценка 4 (добър), 5 от анкетиранияте дават оценка 6 (отличен), и едва 2 души поставят оценка 3 (среден).
- **На въпрос, кой от секторите на обществения и стопански живот в община Хитрино е бил най-силно и съответно най-слабо подпомогнат чрез изпълнението на ОПР (2014-2020), анкетиранияте дават следните отговори:**
 - Според 20 от анкетиранияте (66%) най-силно подпомогнати са секторите на „селското стопанство“ и „инфраструктурата“. Други 5 души (17%) са видели най-голям ефект в развитието на „социалните“ и „образователните дейности“. Още 5 анкетирани (17%) споделят, че най-голяма промяна от изпълнението на ОПР се е усетила в секторите на „комуникациите (интернет)“ и „екологията“.
 - Относно въпроса за най-слабо повлияните сектори в местното социално-икономическо развитие, болшинството от анкетиранияте – 25 души (83%) са категорични, че това е „енергетиката“, а останалите 5 души (17%) посочват „здравеопазването“.
- Помолени да коментират изпълнението на кои стратегически цели и приоритети от ОПР 2014-2020 е имало най-голямо значение за развитието на община Хитрино, 27 анкетирани (90%) посочват 3 (трите) **СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ** и 5 (петте) **ПРИОРИТЕТА** взети заедно, като се аргументират основно с това, че в своята цялост те най-добре покриват местните нужди и потребности. Малцина от попитаните – 3 души (10%) посочват **СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3 „Осигуряване на качествена среда за живот и достъп до услуги на местното население“** и **ПРИОРИТЕТ 4 „Инвестиции в образование, социални дейности, култура, спорт и младежки дейности“**, като се мотивират с промените, настъпили в образователната и обществената инфраструктура, както и с реализираните културни и спортни прояви в общността, и подкрепата получена по линия на социалните услуги за нуждаещи се лица – домашен помощник, личен асистент, и развитието на приемната грижа.

ИЗВОД: Изводът, който се налага от всички изброени по-горе факти и оценки е, че техническото изпълнение на целите, приоритетите и дейностите/ проектите в ОПР 2014-2020 е било повече от успешно и осезаемо за местната общност. **Налице е техническо преизпълнение на ОПР (2014-2020) по отношение на брой първоначално заложен (2014г.) проекти – общо 213, и брой реализирани в края на периода (2020г.) проекти – 223.** Преизпълнението е с 10бр. проекти и съставлява 5% повече от първоначално заложените. Най – отчетливо е увеличен броя на изпълнените в сравнение с предварително планираните проекти в Приоритет 2, свързани с подобряване на физическата

и техническата инфраструктура на територията на общината. Отчасти това се дължи и на пътния инцидент в края на 2016г., когато бе унищожена голяма част от съществуващата инфраструктура и се наложи разработването и реализирането на т.нар. възстановителни проекти. Преизпълнение на първоначално заложения брой проекти има и в Приоритет 3, свързани с развитието на човешкия капитал, подобряване стандарта на живот, повишаване на заетостта, доходите и задържането на младите хора в района.

Независимо от отчетеното техническо преизпълнение, заложеният през 2014г. индикативен финансов ресурс в ОПР (130 255 хил.лв.) е реализиран в края на периода едва на 29% (37 182.7 хил.лв.). Това означава, че за изпълнението на всичките 223 проекта са похарчени малко над 1/4 от предварително планираните инвестиции. От една страна, това може да се дължи на нереалистични финансови прогнози, направени при планирането на средствата в началото на периода (2014г.) или да е резултат от стремежа към свръхподсигуряване на бюджет за изпълнение на плана. От друга страна обаче, финансовото изпълнение на повече проекти със значително по-малко средства може да се тълкува и като последица от внимателното администриране на направените инвестиции и много добра финансова дисциплина, спазваната от ръководството на Общината при управлението на ОПР (2014-2020). При всички случаи изводите относно финансовите ресурси трябва да послужат при разработването на Плана за интегрирано развитие на Община Хитрино за следващия програмен период (2021-2027), така че да не се допуска нереалистично планиране на средствата и да продължи доброто им управление от страна на Общината.

3. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И УСТОЙЧИВОСТТА НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Оценката е резултат от сравнителен анализ на техническото и финансовото изпълнение на заложените в началото на периода (2014г.) приоритети, цели и очаквани резултати в ОПР, и отчетените в края на периода (2020г.) постижения. За по-голяма прецизност и приемственост е използвана пет степенна оценъчна скала, която е била приложена и в хода на Междинната оценка през 2018г.

3.1. Оценка (техническа и финансова) на постигнатите цели

3.1.1. Оценка на техническото изпълнение на целите в петте приоритета, съобразно реализирания брой проекти/дейности по СЦ и мерки.

❖ **Приоритет 1: Развитие на общината, чрез насърчаване на предприемачеството и инвестициите (табл.9)**

Вместо първоначално заложените общо 3 (три) специфични цели (СЦ) в края на периода са изпълнени 2 (две) СЦ, като от тях в най-голяма пълнота и с най-много реализирани проекти/ дейности е *Специфична цел 1.1: Повишаване на конкурентоспособността чрез привличане и задържане на инвеститорите в*

секторите на растеж /селско стопанство и свързаната с нея преработвателна и консервна промишленост/. В нея от предварително заложените (2014г.) общо 7 бр. мерки с общо 33 бр. проекти/дейности, в края на периода са изпълнени 6 бр. мерки с общо 34 проекта/дейности. Без никакво изпълнение е СЦ 1.3: „Насърчаване развитието на туризъм чрез опазване, популяризиране и развитие на културното и природно наследство“ и планираните по нея 2 мерки (Мярка 1.3.1. Подпомагане развитието на местния туристически потенциал и маркетинг; Мярка 1.3.2: Създаване на единна информационна система и кадрово обезпечаване на туризма) с общо 9 проекта/дейности, които при Актуализацията на ОПР отпадат.

Седем (7) от предварително заложените мерки по приоритет 1 при актуализацията на ОПР през 2018г. отпадат, а една се преформулира с оглед оптимизиране на дейностите/проектите в съответствие с местните нужди. Частично изпълнение има само по една от мерките в отпадналата СЦ: мярка 1.3.3.- Развитие на природни, културни и исторически атракции), която при Актуализацията на ОПР преминава към преосмислената и променена СЦ 1.2: Насърчаване на предприемачеството и инвестициите в развитие на неземеделски дейност в т.ч. и в туризма, чрез опазване, популяризиране и развитие на културното и природно наследство (НОВА). Ревизиран е и броя на проектите в променената СЦ 1.2 – от предварително заложените 11 проекта/дейности, те се редуцират до 2бр., като към края на периода тези два проекта са изпълнени.

Извод: Общото техническо изпълнение на целите и мерките по Приоритет 1 съобразно броя на заложените и реализираните проекти показва задоволителен напредък. Той се обуславя от изпълнението на общо 36 бр. от заложените 56бр. проекти, което съставлява **64% изпълнение, и по петстепенната оценъчна скала отчита задоволителен напредък.**

Таблица 9. Оценка на техническото изпълнение на целите на Приоритет 1

Приоритет 1	Заложен бр. проекти в началото на периода (2014г.)	Актуализиран брой проекти през 2018г.	Реализиран бр. проекти в края на периода (2020г.)	Оценка за техническото изпълнение на целите на приоритета
Общ брой проекти по П1	56	36	36	2 ↑ Задоволителен напредък по постигането на целта
Специфична цел 1.1: Повишаване на конкурентоспособността чрез привличане и задържане на инвеститорите в секторите на растеж /селско стопанство и свързаната с нея преработвателна и консервна промишленост/	33	34	34	3 → Постигнат планиран напредък по целта
Мярка 1.1.1. Сдружаване на земеделски производители и малки фирми; уедряване на обработваемата земя.	3	0	0	

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

Мярка 1.1.2. Стимулиране на малкия и среден бизнес в селското стопанство и преработвателната промишленост /Изменена през 2018г.:м.1.1.2: Стимулиране на малкия бизнес в селското стопанство и в неземеделски дейности (НОВА)	5	1	1	1 ↘ Ограничен напредък по постигането на целта
Мярка 1.1.3. Модернизация на селското стопанство	11	14	14	5 ↑ Напредък над планирания по целта
Мярка 1.1.4. По-добро управление на земята в общината и стимулиране на алтернативното земеделие	4	6	6	5 ↑ Напредък над планирания по целта
Мярка 1.1.5. Увеличаване на площите с трайни насаждения и възстановяване на традициите в областта на овощарството. Разнообразяване на земеделските култури	4	10	10	5 ↑ Напредък над планирания по целта
Мярка 1.1.6. Развитие на животновъдството	2	3	3	5 ↑ Напредък над планирания по целта
Мярка 1.1.7. Подобряване състоянието на горските ресурси и развитие на дейности с използването на горския фонд – ОТПАДА при актуализацията	4	0	0	
Специфична цел: 1.2: Насърчаване на предприемачеството и инвестициите, внедряване на иновации и нови технологии / Изменена през 2018г. СЦ 1.2: Специфична цел: 1.2: Насърчаване на предприемачеството и инвестициите в развитие на неземеделски дейност в т.ч. и в туризма, чрез опазване, популяризиране и развитие на културното и природно наследство (НОВА)	11	2	2	1 ↘ Ограничен напредък по постигането на целта
Мярка 1.2.1. Насърчаване развитието на публично-частното партньорство и инициативи за икономическо развитие / Изменена през 2018г. Мярка 1.2.1. 1.2.1.Насърчаване на предприемачеството и инвестициите в неземеделски дейности (НОВА)	2	1	1	2 ↑ Задоволителен напредък по постигането на целта
Мярка 1.2.2. Насърчаване на предприемачеството и стартиране и развитие на икономически дейности в нови МСП –ПРЕФОРМУЛИРА СЕ ПРЕЗ 2018г.И КЪМ НЕЯ	3	1	1	1 ↘ Ограничен напредък по постигането на

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

ПРЕМИНВАТ ПРОЕКТИТЕ ПО М. Мярка 1.3.3, КОЯТО ОТПАДА				целта
Мярка 1.2.3. Насърчаване развитието на групи и мрежи от свързани производства (кълъстери) на регионален и браншови принципи – отпада през 2018г.	3	0	0	
Мярка 1.2.4. Подобряване на инвестиционната среда за инвеститорите – отпада през 2018г	3	0	0	
Специфична цел 1.3: Насърчаване развитието на туризъм чрез опазване, популяризиране и развитие на културното и природно наследство - ОТПАДА	12	0	0	
Мярка 1.3.1. Подпомагане развитието на местния туристически потенциал и маркетинг - ОТПАДА	7	0	0	
Мярка 1.3.2: Създаване на единна информационна система и кадрово обезпечаване на туризма-- ОТПАДА	2	0	0	
Мярка 1.3.3: Развитие на природни, културни и исторически атракции / <u>изменена през 2018г. и преминава към СЦ 1.2.</u> Мярка 1.2.2 Развитие на природни, културни и исторически атракции (НОВА)	3	0	0	

Оценката за постигането на целите по отделните СЦ и мерките в ПІ показва, че при 4бр. от заложените мерки напредъкът, който е постигнат е значително над планирания – това са мерките, свързани с развитието на животновъдството, разнообразяване на земеделските култури, насърчаване на алтернативно земеделие и модернизация на селското стопанство. Тъй като тези 4 (четири) мерки допринасят за изпълнението на СЦ 1.1, насочена към повишаването на конкурентоспособността в селското стопанство и преработвателната промишленост, постигнатият по изпълнението на тази СЦ напредък е в съответствие с планирания. По втората СЦ 1.2, свързана с развитие на предприемачеството и внедряване на иновации и нови технологии, постигнатият напредък е под планирания, но като цяло – задоволителен. Без никакъв напредък са мерките за развитие на кълъстери, подобряване на инвестиционната среда, насърчаване на туризма и маркетинга. Това още веднъж потвърждава целесъобразността на отпадането им при актуализация на ОПР, както и на отпадането на СЦ 1.3., свързана с развитието на туризма и популяризирането на природното и културно наследство.

❖ **Приоритет 2: Изграждане и осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда (табл.10)**

Заради относително доброто изпълнение, този приоритет не търпи изменение на СЦ, мерки и дейности при актуализацията на ОПР през 2018г. Запазват се заложените в него общо 3 СЦ и 15 мерки, като броят на предварително планираните 77 проекта дори се увеличава към края на периода до 109 бр.

Извод: Вследствие на значителното увеличение на реализираните проекти над предварително заложените в ОПР, целите на Приоритет 2 отбелязват техническо преизпълнение на броя на заложените проекти/дейности с 42% над планираното в края на периода. Вследствие от това преизпълнение по петстепенната оценъчна скала **изпълнението на целите по Приоритет 2 бележи напредък, значително над планирания.**

Таблица 10. Оценка на техническото изпълнение на целите на приоритет 2

Приоритет 2	Заложен бр. проекти в началото на периода (2014г.)	Актуализиран брой проекти през 2018г	Реализиран бр. проекти в края на периода (2020г.)	Оценка за техническото изпълнение на целите на приоритета
Общ бр. проекти по П2	77	123	109	5 ↑ Напредък, значително над планирания по изпълнение на приоритета/
Специфична цел 2.1: Развитие и модернизация на физическата инфраструктура	54	95	99	5 ↑ Напредък, значително над планирания по целта
Мярка 2.1.1. Развитие и модернизация на регионалната и местна транспортна инфраструктура	16	19	19	
Мярка 2.1.2 Ремонт на улична мрежа в населените места от общината	2	17	37	5 ↑ Напредък, значително над планирания по целта
Мярка 2.1.3. Развитие и модернизация на водопроводна и канализационна мрежа в населените места на общината.	3	9	9	5 ↑ Напредък, значително над планирания по целта
Мярка 2.1.4. Развитие и модернизация на	5	5	1	1 ↘ Ограничен

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

комуникационната инфраструктура				напредък по постигането на целта
Мярка 2.1.5. Развитие и модернизация на енергийната инфраструктура	5	5	0	
Мярка 2.1.6: Доизграждане и обновяване на електрическата мрежа, с цел гарантиране на енергийната сигурност и намаляване на загубите	2	2	3	5 ↑ Напредък, значително над планирания по целта
Мярка 2.1.7: Подобряване и модернизация на образователната инфраструктура	7	15	11	5 ↑ Напредък, значително над планирания по целта
Мярка 2.1.8. Подобряване и модернизация на инфраструктурата за здравеопазване и предоставяне на социални услуги.	1	1	0	
Мярка 2.1.9: Поддържане и подобряване на културната инфраструктура	5	7	4	2 ↑ Задоволителен напредък по постигането на целта
Мярка 2.1.10. Развитие и модернизация на сгради общинска собственост	4	8	8	5 ↑ Напредък, значително над планирания по целта
Мярка 2.1.11. Модернизиране и изграждане на спортно-материалната база.	4	7	7	5 ↑ Напредък, значително над планирания по целта
Специфична цел: 2.2: Интегрирано пространствено развитие на територията	4	4	2	2 ↑ Задоволителен напредък по постигането на целта
Мярка 2.2.1. Подобряване съгласуваността между	4	4	2	2 ↑ Задоволителен

устройствено и стратегическо планиране на територията.				напредък по постигането на целта
Специфична цел 2.3: Опазване на околната среда и използване на природните дадености.	19	24	8	1 ↗ Ограничен напредък по постигането на целта
Мярка 2.3.1. Организация и управление на отпадъците	9	11	5	1 ↗ Ограничен напредък по постигането на целта
Мярка 2.3.2: Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие, опазване на околната среда.	6	6	0	
Мярка 2.3.3: Управление на риска от природни бедствия и аварии	4	7	3	2 ↑ Задоволителен напредък по постигането на целта

Анализът на техническото изпълнение на мерките и СЦ в Приоритет 2 показва **значителен напредък, надхвърлящ планирания**. Тази оценка се отнася за *Специфична цел 2.1: Развитие и модернизация на физическата инфраструктура* и 7 от мерките в нея, свързани с развитието на физическата, транспортната, образователната инфраструктура, а също и с рехабилитацията на уличната мрежа, обновяването на общински сгради и модернизацията на водопроводната и канализационна мрежа в населените места на общината. По втората и третата СЦ на П2, свързани с интегрираното териториално развитие и опазването на околната среда също се отчита напредък, но той е „задоволителен“ и „ограничен“, като в **СЦ2.3, мярката подкрепяща опазването и възстановяването на биологичното разнообразие дори не отчита никакъв напредък**.

❖ **Приоритет 3: Развитие на човешкия капитал, подобряване стандарта на живот, повишаване на заетостта, доходите и задържане на младите хора в района (табл.11)**

И в този приоритет на ОПР при извършената актуализация през 2018г. са направени някои изменения в СЦ, в броя и формулировката на мерките с оглед оптимизацията на изпълнението им в съответствие с нуждите на местната общност. Отпада една от заложените общо 4 (четири) СЦ – *Специфична цел 3.4. Подобряване качеството на работните места*. Запазени са непроменени останалите 3 (три) СЦ, които са насочени към *благоустрояването на населени места (СЦ3.1), предотвратяване на отпадането от пазара на труда (СЦ 3.2) и насърчаването на*

трудова активност, и социалното включване на групи в неравностойно положение (СЦ 3.3). В същото време общо 8бр. от първоначално планираните мерки в приоритета отпадат поради липсата на изпълнение, като най-сериозен е броят на отпадналите мерки по СЦ 3.2.- общо 4 бр. Вместо отпадналите четири мерки се създава една нова мярка – М. 3.2.2: *Превенция на отпадането от пазара на труда, чрез наемане на младежи до 29г., самонаемане и самостоятелна заетост на хора в трудоспособна възраст, и повишаване на квалификацията (НОВА).* Отпадат още 2 мерки по отпадналата СЦ 3.4 и една мярка по СЦ 3.3.

Сравнителният анализ на предварително заложеният общ бр. проекти/дейности - 30 бр. по Приоритет 3 и реализираните в края на периода - 46бр, показва изпълнение с 16 проекта повече, което е преизпълнение с над 50% от планираното.

Извод: Вследствие на преизпълнението на общия брой проекти се отчита задоволителен напредък по изпълнението на целите на приоритета съгласно петстепенната оценъчна скала.

Изпълнението на СЦ и мерките е както следва:

Таблица 11. Оценка на техническото изпълнение на целите на приоритет 3

Приоритет 3	Заложен бр. проекти в началото на периода (2014г.)	Актуализир. брой проекти през 2018г.	Реализиран бр. проекти в края на периода (2020г.)	Оценка за техническото изпълнение на целите на приоритета
Общ бр. проекти по ПЗ	30	53	46	5 ↑ Напредък, значително над планирания по изпълнение на приоритета/
Специфична цел 3.1: Благоустрояване на населените места	10	34	32	5 ↑ Напредък, значително над планирания по целта
Мярка 3.1.1. Благоустрояване на обществените места	8	32	32	5 ↑ Напредък, значително над планирания по целта
Мярка 3.1.2. Поддържане и изграждане на нови религиозни храмове	2	2	0	
Специфична цел 3.2: Целенасочено въздействие върху предотвратяване отпадането от пазара на	10	14	10	3 → Постигнат планиран напредък по целта

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

труда				
Мярка 3.2.1: Подобрване условията на труд и повишаване на доходите	2	2	0	
Мярка 3.2.2: Насърчаване на работодателите за наемане на работа на младежи до 29 години изменена с нова формулировка: Мярка 3.2.2: Превенция на отпадането от пазара на труда, чрез наемане на младежи до 29г., самонаемане и самостоятелна заетост на хора в трудоспособна възраст, и повишаване на квалификацията (НОВА)	2	12	10	5 ↑ Напредък, значително над планирания по целта
Мярка 3.2.3: Стимулиране на самостоятелна заетост, предприемачество и създаване на нови предприятия - ОТПАДА	2	0	0	
Мярка 3.2.4: Повишаване професионалните умения и квалификацията на работната сила - ОТПАДА	2	0	0	
Мярка 3.2.5: Превенция на отпадането от пазара на труда - ОТПАДА	2	0	0	
Специфична цел 3.3: Насърчаване на трудовата активност и социалното включване на групи в неравностойно положение	5	5	4	2 ↑ Задоволителен напредък по постигането на целта
Мярка 3.3.1: Повишаване на икономическата активност и намаляване равнището на безработица сред групи в неравностойно положение на пазара на труда	3	5	4	5 ↑ Напредък, значително над планирания по целта
Мярка 3.3.2: Интегриране на маргинализираните общности в обществения живот - ОТПАДА	2	0	0	
Специфична цел 3.4: Подобрване качеството на работните места - ОТПАДА	5	0	0	

Мярка 3.4.1. Подобряване на условията на труд на работното място - ОТПАДА	3	0	0	
Мярка 3.4.2. Подкрепа за предприемачите, които прилагат нови технологии в модерно производство-ОТПАДА	2	0	0	

Анализът на изпълнението на трите СЦ, останали след актуализацията през 2018г., показва, че е реализиран напредък. Значително над планирания е напредъка по СЦ 3.1, насочена към благоустрояването на населени места в общината. Изцяло е постигнат планирания напредък по СЦ 3.2, свързана с предотвратяване отпадането от пазара на труда. Задоволителен напредък е постигнат и по СЦ 3.3, отнесена към трудовата активност и социалното включване на групи в неравностойно положение. По всички отпаднали при актуализацията СЦ и мерки не е отчетен никакъв напредък, а този по м.3.3.1 и преформулираната м.3.2.2 е значително над планирания. Като цяло всички цели по ПЗ са постигнати и то над планираното, както и главната стратегическа цел на приоритета, свързана с развитието на човешкия капитал, подобряване на стандарта на живот в общината.

❖ **Приоритет 4: Инвестиции в образование, социални дейности, култура, спорт и младежки дейности (табл.12)**

По приоритет 4 при актуализацията през 2018г. са запазени и 4 (четирите) СЦ, като заради нулево изпълнение е отпаднала само 1 (една) от заложените в началото на периода (2014г.) мерки - м. 4.2.3. Подобряване условията за живот и жилищна политика.

Както при Междинната оценка, така и в настоящата последваща оценка се отчита добро изпълнение на целите на приоритета и на заложените СЦ, мерки и проекти/дейности.

Извод: Данните в табл. 12 показват, че съобразно планиран и изпълнен брой проекти по П4 е налице задоволителен напредък по приоритетите, като най-отчетлив е той по отношение на спорта и развитието на младежките дейности, и достъпа до социални услуги на уязвимите обществени групи. В тези направления е постигнат напредък значително над планирания.

Таблица 12. Оценка на техническото изпълнение на целите на приоритет 4

Приоритет 4	Заложен бр. проекти в началото на периода (2014г.)	Актуализиран брой проекти през 2018г.	Реализиран бр. проекти в края на периода (2020г.)	Оценка за техническото изпълнение на целите на приоритета
Общ бр. проекти по П4	31	34	22	2 ↑ Задоволителен напредък по

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

				изпълнение на приоритета
Специфична цел 4.1.: Подобряване на достъпа до образование и повишаване на образователното равнище на населението	8	8	0	
Мярка 4.1.1. Подобряване достъпа до предучилищно и училищно образование	5	5	0	
Мярка 4.1.2. Намаляване на броя на преждевременно напускащите училище.	3	3	0	
Специфична цел 4.2. Подобряване качеството и достъпа до социални услуги в общността	13	10	10	2 ↑ Задоволителен напредък по постигането на целта
Мярка 4.2.1. Развитие на системата за социално подпомагане	6	2	2	1 ↗ Ограничен напредък по постигането на целта
Мярка 4.2.2. Подобряване на достъпа до социални услуги на уязвимите обществени групи	5	8	8	5 ↑ Напредък, значително над планирания по целта
Мярка 4.2.3. Подобряване условията за живот и жилищна политика – ОТПАДА през 2018г.	2	0	0	
Специфична цел 4.3: Подобряване качеството на здравните и културни дейности в общината и населените места	8	10	6	2 ↑ Задоволителен напредък по постигането на целта
Мярка 4.3.1. Разширяване на териториалния обхват и	2	2	0	

качеството на предоставяните здравни услуги				
Мярка 4.3.2. Стимулиране на читалищната и други форми на културна дейност	6	8	6	3 → Постигнат планиран напредък по целта
Специфична цел 4.4. Развитие на спорта и младежките дейности	2	6	6	5 ↑ Напредък, значително над планирания по целта
Мярка 4.4.1. Насърчаване дейността на спортните и младежки клубове	2	6	6	5 ↑ Напредък, значително над планирания по целта

При анализа на изпълнението на СЦ на П4 по 1 (една) от тях – СЦ 4.4. Развитие на спорта и младежките дейности се отчита напредък значително над планирания по целта. По други 2 (две) СЦ - Специфична цел 4.3: Подобряване качеството на здравните и културни дейности и Специфична цел 4.2. Подобряване качеството и достъпа до социални услуги в общността е постигнат задоволителен напредък. **Само по 1 (една) от не отпадналите СЦ не се отчита никакъв напредък - СЦ 4.1.: Подобряване на достъпа до образование и повишаване на образователното равнище на населението.** Очаквано по отпадналата Мярка 4.2.3. Подобряване условията за живот и жилищна политика, изпълнението към края на периода е нулево, но и по 3 (три) от останалите активни мерки, също не се отчита никакъв напредък. Те се отнасят до подобряване достъпа до предучилищно и училищно образование (Мярка 4.1.1.), намаляване броя на преждевременно напускащите училище (Мярка 4.1.2.), и разширяване на териториалния обхват и подобряване на качеството на предоставяните здрави услуги на територията на общината (Мярка 4.3.1.).

❖ **Приоритет 5: Повишаване капацитета и добро управление в полза на местната общност и бизнеса (табл.13)**

При актуализацията на ОПР през 2018г., и по Приоритет 5 има отпадане на СЦ и на мерки. Поради нулево изпълнение отпада Специфична цел 5.3: Подпомагане изграждането на местно партньорство за развитие. По същата причина отпадат и 4 (четири) мерки, свързани с насърчаването на предприемачеството при жени и представители на уязвими слоеве (м. 5.2.1) и 2 (две) мерки от отпадналата СЦ 5.3 – м. 5.3.1 Подобряване на сътрудничеството между областното ръководство и Общината в процеса на разработването на стратегии и м.5.3.2. Мярка 5.3.2. Стимулиране на публично - частното партньорство. Още в хода на Междинната оценка е установено, че по 1 (една) от мерките – м. Мярка 5.1.3. Обслужване от едно гише в Общината и развитие на електронните услуги, по Приоритета, не е

бил определен никакъв бюджет първоначално, макар че са били заложени общо 26р. проекти. По тази причина и поради нулево изпълнение на мярката към периода на Междинната оценка, тя отпада при Актуализацията на ОПР (2014-2020), както и планираните по нея проекти/дейности, които преминават към м. 5.2.4 „ Обществен ред и сигурност“ . Така Приоритет 5 остава след актуализацията с общо 2 (две) СЦ и 5 (пет) мерки, съответно с актуализирания по тях брой проекти – общо 17 бр. В сравнение със заложения в началото на периода (2014г.) брой проекти – 20бр. , те са намалени с 15%. Това не ощетява, а подпомага доброто изпълнение на останалите СЦ, мерките и проектите към края на периода.

Извод: Сравнителният анализ на броя на планираните през 2014г. – 20 проекта, и на изпълнените към края на 2020г. - общо 10 проекта, показва че е налице задоволителен напредък по реализиране на целите на П5, насочени основно към подобряване на административния капацитет и процесите на управление, социалната интеграция и развитие на гражданското общество. С най-голям напредък са интервенциите, насочени към подобряване на административния капацитет за управление и повишаване на компетенциите на служителите в общинската администрация. Без никакъв напредък по П5 са дейностите по изграждане на партньорства и подобряване на сътрудничеството между областното ръководство и Общината.

Таблица 13. Оценка на техническото изпълнение на целите на приоритет 5

Приоритет 5	Заложен бр. проекти в началото на периода (2014г.)	Актуализиран брой проекти през 2018г.	Реализиран бр. проекти в края на периода (2020г.)	Оценка за техническото изпълнение на целите на приоритета
Общ бр. проекти по П5	20	17	10	2 ↑ Задоволителен напредък по изпълнение на приоритета
Специфична цел 5.1: Укрепване на административния капацитет за подобряване на процесите на управление	7	9	9	5 ↑ Напредък, значително над планирания по целта
Мярка 5.1.1.Повишаване на професионалните и ключови компетенции на служителите в общинска администрация.	3	5	8	5 ↑ Напредък, значително над планирания по целта
Мярка 5.1.2.	4	4	1	1 ↘

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

Въвеждането на нови управленски подходи, стандарти, предоставяне на правомощия и партньорство				Ограничен напредък по постигането на целта
Мярка 5.1.3. Обслужване от едно гише в Общината и развитие на електронните услуги – ОТПАДА през 2018	0	0	0	
Специфична цел 5.2.: Социална интеграция и развитие на гражданското общество	8	8	1	1 ↗ Ограничен напредък по постигането на целта
Мярка 5.2.1. Подкрепа за бъдещите предприемачи и самонасти с особен акцент върху развитието на женското предприемачество и представители от уязвимите слоеве на обществото – ОТПАДА през 2018	2	0	0	
Мярка 5.2.2. Запазване и развитие на културната идентичност на малцинствените общности	3	3	0	
Мярка 5.2.3. Създаване на условия за подобряване на средата и възможностите за социални контакти, гарантиране на достъп до услуги на хората в неравностойно положение	3	4	0	
Мярка 5.2.4. Обществен ред и сигурност	0	1	1	3 → Постигнат планиран напредък

				по целта
Специфична цел 5.3: Подпомагане изграждането на местно партньорство за развитие – ОТПАДА през 2018	5	0	0	
Мярка 5.3.1. Подобряване на сътрудничеството между областното ръководство и Общината в процеса на разработването на стратегии – ОТПАДА през 2018	3	0	0	
Мярка 5.3.2. Стимулиране на публично – частното партньорство – ОТПАДА през 2018	2	0	0	

Анализът на изпълнението на СЦ, мерките и планираните проекти показва, че само **по 1 (една) СЦ 5.1: Укрепване на административния капацитет за подобряване на процесите на управление, е постигнат напредък значително над планирания.** По втората СЦ 5.2. *Социална интеграция и развитие на гражданското общество*, напредъкът е ограничен, а по отпадалата трета СЦ 5.3: *Подпомагане изграждането на местно партньорство за развитие*, очаквано не се отчита никакъв напредък. От реализираните проекти по 5 (петте) активни мерки след актуализацията, само по 1 (една) напредъкът е значително над планирания. Това е м. 5.1.1., свързана с повишаването на професионалните и ключови компетенции на служителите в общинска администрация. По още 1 (една) от мерките е постигнат планирания напредък - мярка 5.2.4. **Обществен ред и сигурност.** По останалите 3 (три) мерки 2 (две) са без никакъв напредък - Мярка 5.2.3. *Създаване на условия за подобряване на средата и възможностите за социални контакти, гарантиране на достъп до услуги на хората в неравностойно положение* и Мярка 5.2.2. *Запазване и развитие на културната идентичност на малцинствените общности.* Една мярка е с ограничен напредък - Мярка 5.1.2. *Въвеждането на нови управленски подходи, стандарти, предоставяне на правомощия и партньорство.*

ОБОЩЕНИЕ ЗА ТЕХНИЧЕСКОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРИОРИТЕТИТЕ, ЦЕЛИТЕ, МЕРКИТЕ И ПРОЕКТИТЕ В ОПР (2014-2020):

В заключение и с оглед гореизложеният анализ на техническото изпълнение на целите, мерките и дейностите по 5 (петте) приоритета на ОПР в периода 2014-2020, **може да се**

даде една обща оценка добър 4 за изпълнението на целите на приоритетите, като средно аритметична на сбора от оценките за напредъка по всеки отделен приоритет. Впечатление прави, че по 2 (два) от тях – П2 и П3 е постигнат напредък значително над планирания, свързан с осъвременяването на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие (П2) и развитието на човешкия капитал и подобряването на стандарта на живот (П3). По останалите 3 (три) приоритета – за насърчаване на инвестиционната активност, чрез ефективно ползване на местния потенциал (П1), инвестициите в образование, социални и младежки дейности, култура и спорт (П4) и добро управление в полза на местната общност (П5) е постигнат задоволителен напредък. Т.е, промените са осезаеми, но биха могли да бъдат още по-видими и по-ефективни.

Общата оценка за постигането на 14 -те СЦ след актуализацията на ОПР , заложен в 5 (петте) приоритета е 2 (задоволителен напредък) по петстепенната оценъчна скала. По 6 (шест) от СЦ е постигнат планирания напредък, или той значително надхвърля планираното по целта. Изпълнението по 8 (осем) от СЦ обаче варира от липсата на напредък до ограничен и задоволителен напредък. Като цяло преобладаващо е задоволителното изпълнение на СЦ.

По 13 (тринадесет) от актуализираните през 2018г. общо 39 мерки в ОПР, изпълнението в края на периода е 0 (нула), т.е без напредък. По 12 (дванадесет) от мерките обаче, не само че е постигнат планирания напредък, но при някои от тях той е „над планираното“ или „значително над планираното“ по мярката. По други 14 (четирнадесет) мерки, напредъкът е доста по слаб и варира от „ограничен“ до „задоволителен“. Като цяло обаче мерките, които бележат напредък са общо 26 (двадесет и шест), и преобладават пред тези 13, по които изобщо липсва напредък. Следователно изпълнението на работещите мерки е почти 67% от общия брой на заложените след актуализацията. Ето защо и общата оценка за изпълнението на мерките в петте приоритета по петстепенната оценъчна скала е 2 (задоволителен напредък).

Следователно цялостното добро техническо изпълнение на петте приоритета се дължи на задоволителното изпълнение на СЦ, мерките и дейностите в ОПР (2014-2020)

3.1.2. Оценка на финансовото изпълнение на целите в петте приоритета

- **ПРИОРИТЕТ 1: Развитие на общината, чрез насърчаване на предприемачеството и инвестициите**
-

Таблица 14. Оценка за цялостното финансово изпълнение на П1 в ОПР (2014-2020)

Наименование на приоритета	Планирани общ брой и обща стойност на проектите по П1 през 2014г.		Актуализирани общ брой и обща стойност на проектите по П1 през 2018г.		Реализиран общ брой и обща стойност на проектите по П1 в края на 2020г.		Оценка за цялостното финансово изпълнение на П1
	бр.	хил.лв.	бр.	хил.лв.	бр.	хил.лв.	Индикатор от 0-5
П1: Развитие на общината, чрез	56	26 185	36	21 600	36	4 594.03	1 Ограничен

насърчаване на предприемачеството и инвестициите							напредък по финансовото изпълнение на приоритета
--	--	--	--	--	--	--	--

В индикативната финансова таблица с брой и остойностени проекти, планирани в ОПР през 2014г., за П1 са определени общо 56 дейности/проекта, за изпълнението на които са предвидени инвестиции на обща стойност 26 185 хил.лева.

След изготвянето на актуализирания документ по изпълнението на ОПР през 2018г., в Приоритет 1 са заложили 36 проекта за 21 600 хил. лева. В края на изпълнението на ОПР (2020г.), по Приоритет 1 са отчетени 36 реализирани проекта за обща стойност: 4 594.03 хил.лв., което представлява почти 18% изпълнение на планирания бюджет, при 64% техническо изпълнение на заложените бр. проекти. По 5 степенната оценъчна скала, финансовото изпълнение е с ограничен напредък.

- **ПРИОРИТЕТ 2: Изграждане и осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда**

Таблица 15. Оценка за цялостното финансово изпълнение на П2 в ОПР (2014-2020)

Наименование на приоритета	Планирани общ брой и обща стойност на проектите по П2 през 2014г.		Актуализирани общ брой и обща стойност на проектите по П2 през 2018г.		Реализиран общ брой и обща стойност на проектите по П2 в края на 2020г.		Оценка за цялостното финансово изпълнение на П2 Индикатор от 0-5
	бр.	хил.лв.	бр.	хил.лв.	бр.	хил.лв.	
П2: Изграждане и осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда	77	82 505	123	65 690	109	22 476.7	1 ↗ Ограничен напредък по финансовото изпълнение на приоритета

В индикативната финансова таблица с брой и остойностени проекти, планирани в ОПР през 2014г., за П2 са определени общо 77 дейности/проекта, за изпълнението на които са предвидени инвестиции на обща стойност 82 505 хил.лева.

След изготвянето на актуализирания документ по изпълнението на ОПР през 2018г., в Приоритет 2 са заложили 123 проекта за 65 690 хил. лева. В края на изпълнението на ОПР (2020г.), по Приоритет 2 са отчетени 109 реализирани проекта за обща стойност: 22 476.7 хил.лв., което представлява малко над 27% изпълнение на планирания бюджет по П2, при техническо преизпълнение на броя на заложените проекти/дейности с 42% над планираното в края на периода. По 5 - степенната оценъчна скала, въпреки отличното техническо изпълнение, финансовото е с ограничен напредък, както по П1.

- **ПРИОРИТЕТ 3: Развитие на човешкия капитал, подобряване стандарта на живот, повишаване на заетостта, доходите и задържане на младите хора в района**

Таблица 16. Оценка за цялостното финансово изпълнение на ПЗ в ОПР (2014-2020)

Наименование на приоритета	Планирани общ брой и обща стойност на проектите по ПЗ през 2014г.		Актуализирани общ брой и обща стойност на проектите по ПЗ през 2018г.		Реализиран общ брой и обща стойност на проектите по ПЗ в края на 2020г.		Оценка за цялостното финансово изпълнение на ПЗ
	бр.	хил.лв.	бр.	хил.лв.	бр.	хил.лв.	Индикатор от 0-5
ПЗ: Развитие на човешкия капитал, подобряване на стандарта на живот, повишаване на заетостта, доходите и задържане на младите хора в района	30	7 815	53	2 449	46	6 143.24	2 ↑ Задоволителен напредък по изпълнение на приоритета

В индикативната финансова таблица с брой и остойностени проекти, планирани в ОПР през 2014г., за ПЗ са определени общо 30 дейности/проекта, за изпълнението на които са предвидени инвестиции на обща стойност 7 815 хил.лева.

След изготвянето на актуализирания документ по изпълнението на ОПР през 2018г., в Приоритет 3 са заложили 53 проекта за 2 449 хил. лева. В края на изпълнението на ОПР (2020г.), по Приоритет 3 са отчетени 46 проекта за обща стойност: 6 143.24 хил.лв., което представлява почти 79% изпълнение на планирания бюджет по ПЗ, при техническо преизпълнение на броя на заложените проекти/дейности с 53% над планираното в края на периода. По 5 степенната оценъчна скала, финансовото изпълнение на ПЗ показва задоволителен напредък.

- **ПРИОРИТЕТ 4: Инвестиции в образование, социални дейности, култура, спорт и младежки дейности**

Таблица 17. Оценка за цялостното финансово изпълнение на П4 в ОПР (2014-2020)

Наименование на приоритета	Планирани общ брой и обща стойност на проектите по П4 през 2014г.		Актуализирани общ брой и обща стойност на проектите по П4 през 2018г.		Реализиран общ брой и обща стойност на проектите по П4 в края на 2020г.		Оценка за цялостното финансово изпълнение на П4
	бр.	хил.лв.	бр.	хил.лв.	бр.	хил.лв.	Индикатор от 0-5
П4: Инвестиции в образование, социални дейности, култура, спорт и младежки дейности	30	9 180	34	8 323	22	2 956.8	1 ↗ Ограничен напредък по финансовото изпълнение на приоритета

В индикативната финансова таблица с брой и стойности проекти, планирани в ОПР през 2014г., за П4 са определени общо 30 дейности/проекта, за изпълнението на които са предвидени инвестиции на обща стойност 9 180 хил.лева.

След изготвянето на актуализирания документ по изпълнението на ОПР през 2018г., в Приоритет 4 са заложили 34 проекта за 8323 хил. лева. В края на изпълнението на ОПР (2020г.), по Приоритет 4 са отчетени 22 реализирани проекта за обща стойност: 2 956.8 хил.лв., което представлява малко над 32% изпълнение на планирания бюджет по П4, при задоволително техническо изпълнение на целите на заложените проекти/дейности, възлизащо на 73% от планираното. **По 5 степенната оценъчна скала, финансовото изпълнение на П4 показва ограничен напредък.**

- **ПРИОРИТЕТ 5: Повишаване капацитета и добро управление в полза на местната общност и бизнеса**

Таблица 18. Оценка за цялостното финансово изпълнение на П5 в ОПР (2014-2020)

Наименование на приоритета	Планирани общ брой и обща стойност на проектите по П5 през 2014г.		Актуализирани общ брой и обща стойност на проектите по П5 през 2018г.		Реализиран общ брой и обща стойност на проектите по П5 в края на 2020г.		Оценка за цялостното финансово изпълнение на П5
	бр.	хил.лв.	бр.	хил.лв.	бр.	хил.лв.	
П5: Повишаване капацитета и добро управление в полза на местната общност и бизнеса	20	4 570	17	50	10	1 011.8	Индикатор от 0-5 1 ↗ Ограничен напредък по финансовото изпълнение на приоритета

В индикативната финансова таблица с брой и стойности проекти, планирани в ОПР през 2014г., за П5 са определени общо 20 дейности/проекта, за изпълнението на които са предвидени инвестиции на обща стойност 4 570 хил.лева.

След изготвянето на актуализирания документ по изпълнението на ОПР през 2018г., в Приоритет 5 са заложили 17 проекта за 50 хил. лева. В края на изпълнението на ОПР (2020г.), по Приоритет 5 са отчетени 10 реализирани проекта за обща стойност: 1011.8 хил.лв., което представлява малко над 22% изпълнение на планирания бюджет по П5, при техническо изпълнение на половината от броя на заложените проекти/дейности с в края на периода. **По 5 - степенната оценъчна скала, финансовото изпълнение на П5 показва ограничен напредък.**

ОБЩИЯТ ИЗВОД ОТ ГОРЕИЗЛОЖЕНОТО Е, ЧЕ ФИНАНСОВОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА 5 (ПЕТТЕ) ПРИОРИТЕТА В ОПР (2014-2020) ЗА ЦЕЛИЯ 7- ГОДИШЕН ПЕРИОД Е С ПРЕОБЛАДАВАЩО ОГРАНИЧЕН НАПРЕДЪК.

Такова е финансовото изпълнение по 4 (четири) от петте приоритета, и само по 1 (един) от тях - П3: Развитие на човешкия капитал, подобряване на стандарта на живот, повишаване на заетостта, доходите и задържане на младите хора в района, напредъка е задоволителен.

Можем да обобщим, че при техническо изпълнение на целите по петте приоритета, което по-скоро клони към добро, изпълнението на финансовата част на ОПР е на средно ниво. Усвоени са малко над 1/4 от предварително заложените инвестиции по плана.

3.2. Оценка на устойчивостта на резултатите

Наблюдението и оценката на изпълнението на плана следва да проследяват не само използването на финансовия и ресурсен потенциал, но активно да отчитат и физическия прогрес върху територията на общината /настъпващи промени в състоянието на средата в резултат от предприети интервенции/. Настъпилите глобални промени в рамките на 7-годишния период на изпълнение на ОПР са важни за цялостната и устойчива промяна в макро-средата и качеството на живот на територията на общината.

Информация за глобалните и устойчиви промени на територията се съдържа в т.нар. общи индикатори, заложи в ОПР, които са основни измерители за глобален макро-икономически прогрес и кореспондират с целите на Стратегията Европа 2020, на Националната програма за развитие на България 2030, Регионалния план за развитие на СИР и Областната стратегия за развитие 2014-2020. Изпълнението на общите индикатори за промяна в макросредата в периода 2014-2020г. на територията на община Хитрино съобразно представените данни от различните източници е както следва:

ОБЩИ ИНДИКАТОРИ ЗА ПРОМЯНАТА НА СРЕДАТА

- **Заетост на населението на възраст 20-64 г. (%)** – в края на периода: 89.98%
Източник: Агенция по заетостта и НСИ
- **Цели „20/20/20” по отношение на климата/енергията:**
 1. **Съкращаване на емисиите на CO₂ (%)** – няма данни. *Източникът: РИОСВ – Шумен, уведомява в писма, приложени към настоящата последваща оценка, че не разполага и не може да предостави такива данни./Виж Приложение 1/;*
 2. **Дял на ВЕИ в крайното енергийно потребление (%)**:

Таблица 19. Дял на ВЕИ в крайното енергийно потребление

Година	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Дял на ВЕИ в крайното енергийно потребление (%)	2.53	2.51	2.81	2.84	2.66	2.25	Няма данни

Източник: Община Хитрино и електроразпределително дружество

Данните показват 2.6% - среден дял на ВЕИ в крайното енергийно потребление за периода 2014-2020г. В сравнение с базовата стойност – 2.53% от началото на периода (2014г.) средния дял е увеличен с минималните 0.07 пункта.

3. **Повишаване на енергийната ефективност (%)** – в края на периода се отчита енергийна ефективност: 26.19%. В сравнение с началото на периода 2014г., когато базовите стойности са били 0 (нулеви) в края на периода се отчита повишаване на енергийната ефективност с 26%.

Източник: Община Хитрино

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

- **Намаляване на дела на преждевременно напусналите училище (%)** – към края на периода: делът намалява с 97.9%. Напусналите образователната система съставляват едва 2%
Източник: Училища в община Хитрино
- **Нарастване на дела на висшистите на 30-34 г. (%)** – няма данни.
Източник: НСИ
- **Брой предприятия, получили безвъзмездна финансова помощ** – 4 бр.
Източник: ИСУН и ДФЗ
- **Брой посещения на подпомаганите туристически атракции** – 380 бр.
Посещенията са в къща – музей „Коджа Юсуф“ с. Черна
Източник: Община Хитрино
- **Брой новосъздадени работни места** – 820 бр. за целия период
Източник: АЗ

Таблица 20. Сравнителен анализ на изменението на общите индикатори в ОПР в периода след междинната оценка 2018г. съобразно заложените цели в Националната програма за развитие на България 2020

Национални цели в програмата за реформи	Реализирани постижения през периода на междинната оценка (2014-2017)	Реализирани постижения в периода (2018-2020)	Оценка на постигнатото съотнесено към целите на НПР
1. Достигане на 76% заетост сред населението на възраст 20-64 г. до 2020 г	77%	90%	5 ↑ Постигнат принос, значително над планирания
2. Инвестиции в НИРД в размер на 1.5% от БВП	Липсват официални данни	Липсват официални данни	Не може да бъде направена оценка
3. Достигане на 16% дял на възобновяемите енергийни източници в брутно крайно потребление на енергия и повишаване на енергийната ефективност с 25% към 2020 г.	Липсват официални данни	2.6% дял на ВЕИ в крайното енергийно потребление	1 ↘ Ограничен напредък по постигането на целта
	Липсват официални данни	26.19% Повишаване на енергийната ефективност	5 ↑ Постигнат принос, значително над планирания
4. Дял на преждевременно напусналите образователната система от 11% до 2020 г. и дял на 30-34 годишните със завършено висше образование - 36% до 2020 г.	Липсват официални данни	2% Преждевременно напуснали системата за целия период	5 ↑ Постигнат принос, значително над планирания за преждевременно напусналите образователната система

	Липсват официални данни	Липсват официални данни за виспитите	Не може да бъде направена оценка
5.Намаляване на броя на живеещите в бедност с 260 хил. души	Липсват официални данни	Липсват официални данни	Не може да бъде направена оценка

Анализът на данните от табл.20 показва, че по 3 (три) от Стратегическите цели на Националната програма за развитие на България 2030г. има много добро изпълнение и е постигнат принос значително над планирания. Това са целите, насочени към повишаване на заетостта, повишаване на енергийната ефективност и намаляване на броя на преждевременно напусналите образователната система. По-слаб е напредък по 1 (една) от стратегическите цели, свързана с дела на ВЕИ в крайното енергийно потребление. Там отчетеният напредък е ограничен. По 3 (три) от стратегическите цели на Националната програма за реформи не може да бъде направена оценка за приноса на ОПР (2014-2020) на община Хитрино, тъй като няма предоставени официални данни.

4. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕСУРСИ

Оценката обхваща т.нар. специфични индикатори – за резултат и въздействие, които са заложен в ОПР (2014-2020). Те дават възможност за алтернативност и адаптивност при оценяване изпълнението на плана. Оценката за ефективност на ОПР е изготвена на база първоначално заложените и изменените в актуализирания документ на изпълнението на ОПР през 2018г. индикатори (показатели и измерители) за мониторинг и преглед на тяхната измеримост, актуалност, съгласуваност и отношение към напредъка в изпълнението на плана.

В табл.21 се съдържат, както първоначално заложените през 2014г. индикатори по приоритети и СЦ, които остават непроменени до края на периода, така и новите/изменени индикатори (в синьо) и/или променени стойности по първоначално заложените индикатори (в червено) при актуализацията на ОПР през 2018г. **Някои от първоначалните индикатори поради неизпълнение към 2018г. и/или несъответствие на променената структура на СЦ и мерките в ОПР са отпаднали след актуализацията.**

Анализът на данните в табл. 21 показва, че от общо 100 специфични индикатора за резултат и въздействие, към края на периода по над половината от тях (51%) е отчетено изпълнение и напредък, който варира от „ограничен“ до „напредък значително над планирания“. **Останалите 49% от специфичните индикатори не отчитат никакъв напредък по заложените стойности.** Това са основно индикатори, които автоматично отпадат след отпадането на СЦ и мерки при актуализацията на ОПР през 2018г. и които не са имали никакво изпълнение дотогава. **Свързани са с измерване на постижения при изпълнението на планираните дейности в туризма,**

развитието на културното и природно наследство и насърчаването на предприемачеството в неземеделски дейности и иновациите. Много малка част от неизпълнените индикатори са в сферите на околната среда, физическата инфраструктурата (канализационна мрежа) и услугите (насочени към работа с уязвими групи, подобряване на квалификацията на работните места и развитие на гражданското общество).

Индикаторите, които отчитат различни степени на постигнат напредък са предимно в Приоритет 2: „Изграждане и осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда“ и Приоритет 3: „Развитие на човешкия капитал, подобряване стандарта на живот, повишаване на заетостта, доходите и задържане на младите хора в района“. Много добри резултати от реализираните дейности/проекти отчитат индикаторите и в Приоритет 4: „Инвестиции в образование, социални дейности, култура, спорт и младежки дейности“. С най-значителен напредък по изпълнението са дейностите в ОПР, свързани с ремонтването и реконструирането на обществени сгради, спортни площадки, осигуряване на заетост, развитие на образователните и социалните услуги на територията на общината. Напълно е постигнат планирания напредък по осигуряването на интелигентно улично осветление, отремонтването на читалищни сгради, управлението на отпадъците. Задоволителен е напредък по рехабилитацията на пътната, уличната и водопроводната мрежа.

Доста по слаб е реализирания напредък по дейностите в Приоритет 1 и Приоритет 5 на ОПР. В по-голямата си част тези индикатори са без напредък. Най-успешно реализирани в Приоритет 1 са интервенциите в сферата на земеделието и животновъдството и основно тези, които са свързани с модернизирането на стопанствата, внедряване на стандарти за качество на произвежданите храни и хуманно отношение към животните, както и създаването на площи за билкови и етерично маслени култури. Постигнат е и планирания напредък по отношение на комасацията на земя и отдаване под наем на земеделска земя.

ИНДИКАТОРИ

Таблица 21. Индикатори по приоритети и СЦ с постигната стойност в края на периода (2014-2020)

Приоритет/ СЦ/мярка	Индикатор	Ед. мярка	Целева стойност в началото на периода 2014г.	Постигната стойност в края на периода 2020г.	Оценка на изпълнението (0-5)
П1: РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА, ЧРЕЗ НАСЪРЧАВАНЕ НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО И ИНВЕСТИЦИИТЕ	Комасация на обработваемата земя	%	70 5	65	3 → Постигнат планиран напредък
	Създадено сдружение от земеделски производители	Бр.	2	0	

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

<p>СЦ 1.1. Повишаване на конкурентоспособността чрез привличане и задържане на инвеститорите в секторите на растеж /селско стопанство и свързаната с нея преработвателна и консервна промишленост/</p>	ОТПАДНА Д				
	Проект за сдружаване на земеделски производители ПЧП - НОВ	Бр.	2	0	
	Създаване на общински съюз на земеделските производители	Бр.	1	0	
	Изграден бизнес информационен център за селскостопански производители	Бр.	1	0	
	Стимулиране на предприемачи за развитие на неземеделски дейности НОВ	Бр.	5	2	1 ↗ Ограничен напредък
	Развитие на местна инициативна група (МИГ) и реализация на заложените дейности в стратегията НОВ	Бр.	1	1	3 → Постигнат планиран напредък
	Малки и средни предприятия с повишена конкурентоспособност, подобро качество на продукцията и повишена производителност НОВ	Бр.	10	2	1 ↗ Ограничен напредък
	Обучения в предприемачество и самонаемане в селското стопанство и сектор преработка на селскостопанска продукция НОВ	Бр.	5	0	
Информационни кампании за	Бр.	1	0		

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

въвеждане на европейски стандарти по качеството в преработката на селскостопански продукти и храни НОВ					
Проекти за развитие на модерно земеделие и животновъдство, вкл. и алтернативни производства НОВ	Бр.	2		1	1 ↗ Ограничен напредък
Разкрили нови стопанства	Бр.	5	23	4	2 ↑ Задоволителен напредък
Проекти за развитие на оранжерийно производство НОВ	Бр.	2		0	
Проекти за развитие на екологично чисто земеделие НОВ	Бр.	2		0	
Отдадена под наем зем. земя	%	100	10	95	3 → Постигнат планиран напредък
Проекти за подкрепа на млади фермери НОВ	Бр.	5		1	1 ↗ Ограничен напредък
Проекти за подпомагане развитието на селски туризъм НОВ	Бр.	4		2	1 ↗ Ограничен напредък
Проекти за стартиране за неселскостопански дейности в селските райони — подпомагане на частни инициативи в създаване на микропредприятия за	Бр.	5		3	2 ↑ Задоволителен напредък

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

разнообразяване на дейностите в селските райони (производство на сувенири, екобрикети, пакетиране на храни, автотенекеджийски услуги, автосервиси и др). НОВ					
Проекти за създаване на малки индустриални паркове за привличане на инвеститори в предприятия за преработка на плодове и зеленчуци (замразяване, сушене, консервиране, дестилиране). НОВ	Бр.	5		0	
Отдадени под наем и възстановени мери	%	80	36	58	2 ↑ Задоволителен напредък
Проекти за създадени площи за билкови и етерично маслени култури	Бр.	5	29	6	4 ↑ Напредък над планираното
Проекти за стимулиране на билкопроизводството / засяване/засаждане/залесяване на наклонени общински терени с билкови култури НОВ	Бр.	4		6	5 ↑ Напредък, значително над планираното
Проекти за увеличаване на трайни те	Бр.	3	12	9	2 ↑ Задоволителен напредък

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

	насъждения. Овощни градини				
	Създаване на стопансва за отглеждане на зеленчуци	Бр.	1 7	0	
	Създаване и модернизация на животновъдни ферми	Бр.	2 9	12	5 ↑ Напредък, значително над планираното
	Проекти за внедряване на стандарти за качество и производство на безопасни храни и изисквания за хуманно отглеждане на животните. НОВ	Бр.	1	1	3 → Постигнат планиран напредък
	Обем на инвестициите за залесяване на пустеещи земи ОТПАДНАЛ	%	35	0	
СЦ 1.2. Насърчаване на предприемачеството и инвестициите, внедряване на иновации и нови технологии – изменена след актуализацията 2018г. така: Насърчаване на предприемачеството и инвестициите в развитие на неземеделски дейност в т.ч. и в туризма, чрез опазване, популяризиране и развитие на културното и природно наследство (НОВА)	Разработване на общинска стратегия за ПЧП ОТПАДНАЛ	Бр.	1	0	
	Създадени партньорства ОТПАДНАЛ	Бр.	4	0	
	Разработена програма за инвестиционен маркетинг за привличане на инвестиции ОТПАДНАЛ	Бр.	1	0	
	Проведени Информационни кампании за бизнеса ОТПАДНАЛ	Бр.	7	0	
	Разработена общинска стратегия за кълъстерна организация на селскостопанско.	Бр.	1	0	

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

то производство ОТПАДНАЛ			
Разработени механизми за облекчаване на инвеститори ОТПАДНАЛ	Бр.	2	0
Създаване на каталог с информация за свободни общински терени, сгради и услуги, за които се търсят инвеститори и предприемачи в неземеделски дейности НОВ	Бр.	1	0
Обучение за повишаване на административната и бизнес компетентност на предприемачи НОВ	Бр.	1	0
Разработване на общински мерки и механизми за финансови облекчения на стратегически инвеститори и такива с неземеделски бизнеси НОВ	Бр.	1	0
Развитие на туризъм, базиран на природните и културни дадености и ресурси чрез създаване на база данни и подготовка на рекламни материали за природното и културно-историческото	Бр.	1	0

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

	наследство на община Хитрино НОВ				
	Създаване на постоянна и подвижна изложби на етнографското наследство и природните забележителност и с прилагане на компютърни технологии НОВ	Бр.	2	0	
	Организиране на културни и други събития за привличане на туристи НОВ	Бр.	3	0	
	Развитие на туристическа инфраструктура, необходима за нуждите на атракциите НОВ	Бр.	1	0	
СЦ 1.3. Насърчаване развитието на туризъм чрез опазване, популяризиране и развитие на културното и природно наследство - ОТПАДНАЛА	Изготвена маркетингова стратегия ОТПАДНАЛ	Бр.	1	0	
	Създаден туристически информационен център ОТПАДНАЛ	Бр.	1	0	
	Изградена туристическа инфраструктура ОТПАДНАЛ	Бр.	2	0	
П2: - ИЗГРАЖДАНЕ И ОСЪВРЕМЕНЯВАНЕ НА ИНФРАСТРУКТУРАТА ЗА ИНТЕГРИРАНО ПРОСТРАНСТВЕНО РАЗВИТИЕ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	Дължина на изградена/рехабилитирана общинска пътна мрежа	Км.	20 37.814	8	1 ↗ Ограничен напредък
	Дължина на рехабилитирана улична мрежа в населените места	% Км.	5 32	19	2 ↑ Задоволителен напредък
	Подменена	Км.	5 31	17	2 ↑

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

СЦ 2.1. Развитие и модернизация физическата инфраструктура	/изградена водоснабдителна мрежа				Задоволителен напредък
	Изградена канализационна мрежа	Км.	5 35	0	
	Население ползващо интернет и електронни услуги	%	30 20	15	2 ↑ Задоволителен напредък
	Проекти за въвеждане на ВЕИ	Бр.	1	0	
	Разработена дългосрочна програма за въвеждане на ВЕИ	Бр.	1	0	
	Общински сгради с енергоспестяващо осветление	Бр.	0 7	0	
	Населени места с интелигентно улично осветление	Бр.	5 3	3	3 → Постигнат планиран напредък
	Ремонтирани, реконструирани сгради	Бр.	2 3	4	5 ↑ Напредък, значително над планираното
	Обновени кабинети, лаборатории	Бр.	2	0	
	Проекти за ремонтване на здравни служби и училищни медицински кабинети	Бр.	5	3	2 ↑ Задоволителен напредък
	Отремонтирани читалищни сгради	Бр.	5 3	3	3 → Постигнат планиран напредък
	Отремонтирани др. обществени сгради	%	5	5	3 → Постигнат планиран напредък
	Проекти за спортни площадки	Бр.	2	3	5 ↑ Напредък, значително над

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

					планираното
СЦ 2.2. Интегрирано пространствено развитие на територията	Разработен общ устройствен план на община Хитрино	бр.	1	1	3 → Постигнат планиран напредък
	Разработена концепция за пространствено развитие на община Хитрино	бр.	1	0	
СЦ 2.3. Опазване на околната среда и използване на природните дадености	Намаляване на незаконни сметища ОТПАДНАЛ	Бр.	3	0	
	Проекти за управление на отпадъците НОВ	Бр.	3	3	3 → Постигнат планиран напредък
	Проекти за изграждане на екологосъобразна инфраструктура	Бр.	4	1	1 ↗ Ограничен напредък
	Проведени граждански инициативи за опазване на околната среда	%	2	0	
	Разработена програма за опазване на околната среда	Бр.	1	1	3 → Постигнат планиран напредък
	Укрепени свлачища	Бр.	2	1	3 → Постигнат планиран напредък
	Ремонтирани обществени сгради	Бр.	10	5	14
ПЗ РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИЯ КАПИТАЛ, ПОДОБРЯВАНЕ СТАНДАРТА НА ЖИВОТ, ПОВИШАВАНЕ НА ЗАЕТОСТТА, ДОХОДИТЕ И ЗАДЪРЖАНЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА В РАЙОНА СЦ 3.1. Благоустройство на населените места	Създадени зелени площи и зони за отдих	Бр.	5	3	3 → Постигнат планиран напредък
	Изграден общински пазар в с. Хитрино	Бр.	1	1	3 → Постигнат планиран напредък
	Изградени и ремонтирани	Бр.	2	0	

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

	религиозни храмове					
СЦ 3.2. Целенасочено въздействие върху предотвратяване отпадането от пазара на труда	Нарастване на размера на доходите	%	35		24.86	2 ↑ Задоволителен напредък
	Наети младежи до 29 години на работа	%	30	28	38	5 ↑ Напредък, значително над планираното
	Създадени нови предприятия ОТПАДНАЛ	Бр.	5		0	
	Проведени Обучителни курсове за квалификация и преквалификация на безработни лица	Бр.	10	5	0	
	Намаляване на безработицата	%	10	5	51	5 ↑ Напредък, значително над планираното по целта
СЦ 3.3. Насърчаване на трудовата активност и социалното включване на групи в неравностойно положение	Наети безработни в неравностойно положение	%	5	4	1	1 ↗ Ограничен напредък
СЦ 3.4. Специфична цел 3.4. Подобряване качеството на работните места ОТПАДНАЛА	Проекти за повишаване на мотивацията за включване в обществения живот и за работа ОТПАДНАЛ	Бр.	5		0	
	Внедрени системи за мониторинг и контрол на рисковете за здравето на работното място ОТПАДНАЛ	Бр.	10		0	
П4 ИНВЕСТИЦИИ В ОБРАЗОВАНИЕ, СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ,	Проекти и програми за извънкласни форми на обучение	Бр.	3	1	4	5 ↑ Напредък, значително над планираното по целта

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

КУЛТУРА, СПОРТ И МЛАДЕЖКИ ДЕЙНОСТИ СЦ 4.1. Подобряване на достъпа до образование и повишаване на образователното равнище на населението	Брой на учениците, обхванати в училище	%	60	98	5 ↑ Напредък, значително над планираното по целта
	Намаляване на броя на преждевременно напусналите училище	%	85	97.9	4/1 Напредък над планираното
СЦ 4.2. Подобряване качеството и достъпа до социални услуги в общността	Разработена общинска стратегия	Бр.	1	1	3 → Постигнат планиран напредък
	Новооткрити центрове за уязвимите групи	Бр.	2 1	0	
	Обхванати лица, ползващи социални услуги	Бр.	60	390	5 ↑ Напредък, значително над планираното
	Настанени лица	Бр.	25	0	
СЦ 4.3. Подобряване качеството на здравните и културни дейности в населените места на общината	Осигурено съвременно оборудване на здравните кабинети	Бр.	5	0	
	Брой проведени културни събития на територията на общината	Бр.	15 3	3	3 → Постигнат планиран напредък
СЦ 4.4. Развитие на спорта и младежките дейности	Организиран спортни събития	Бр.	3 2	4	5 ↑ Напредък, значително над планираното
П5 ПОВИШАВАНЕ КАПАЦИТЕТА И ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ В ПОЛЗА НА МЕСТНАТА ОБЩНОСТ И БИЗНЕСА СЦ 5.1. Укрепване на административния капацитет за подобряване на процесите на управление	Служители участвали в обучения за квалификация и преквалификация и семинари	Бр.	35 29	16	2 ↑ Задоволителен напредък
	реализирани проекти от община Хитрино	Бр.	6 7	13	5 ↑ Напредък, значително над планираното
	Нарастване на предоставяните административн	%	2 1	0	

Последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Хитрино 2014-2020 г.

	и услуги в малките населени места от общината					
	Създадени партньорства НОВ	Бр.	2	0		
	Нарастване броя на предоставените административни и услуги за гражданите, в резултат от прилагането на съвременните информационни технологии ОТПАДНАЛ	Хил.лв	25	0		
СЦ 5.2. Социална интеграция и развитие на гражданското общество	Новооткрити предприятия ОТПАДНАЛ	Бр.	2	0		
	Обучени лица от малцинствените групи	Бр.	50	10	1 ↗ Ограничен напредък	
	Брой назначени на работа хора с увреждания	Бр.	3	2	2 ↑ Задоволителен напредък	
	Проекти за повишаване на мотивацията за включване в обществения живот и за работа	Бр.	2	0		
	Намаляване на броя на противообществените прояви на малолетни и непълнолетни лица в общината	%	5 3	3	3 → Постигнат планиран напредък	
	Създадена аварийна група при пожари, бедствия и аварии	Бр.	1	1	3 → Постигнат планиран напредък	
	СЦ 5.3. Подпомагане изграждането на местно партньорство за развитие	Проведени съвместни обучения и	Бр.	2	0	

ОТПАДНАЛА	семинари за сътрудничество. ОТПАДНАЛ				[REDACTED]
	Създадени партньорства ОТПАДНАЛ	Бр.	2	0	

Анализът на ключови индикатори за въздействие, като: „нарастване на доходите“, „намаляване на безработицата“, особено при младежи до 29г. показва, че приноса на реализираните мерки и дейности в ОПР е значителен. Отчетеното „нарастване на доходите с 24.86%“ и „намаляване на безработицата с 51%, в т.ч. и при младите хора до 29г., където се отчита „ нарастване на заетостта с 27%“ от началото на периода (2014г.) до 2020г., показва че средата и качеството на живота в общината са се подобрили значително. Очетеният напредък по отношение на размера на доходите е „ задоволителен“, а по отношение на безработицата и заетостта на младежите до 29г. е „ значително над планирания“.

5. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ОТНОСНО ПРОВЕЖДАНЕТО НА ПОЛИТИКАТА ЗА РЕГИОНАЛНО И МЕСТНО РАЗВИТИЕ

Анализът на етапа на Последваща оценка показва постигнати добри резултати в изпълнението на Общинския план за развитие на община Хитрино за периода 2014-2020 г.

В края на периода техническото изпълнение на плана съобразно брой планирани и реализирани проекти е много добро, предвид установеното в хода на оценката преизпълнение с 5%. Най-добро техническо изпълнение със забележим и от местната общност напредък се отчита по Приоритет 2 - по осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие и Приоритет 3- развитие на човешкия капитал и подобряването на стандарта на живот. По останалите 3 (три) приоритета – за насърчаване на инвестиционната активност (П1), развитието на образователните, социалните и младежки дейности, културата и спорта (П4) и доброто управление в полза на местната общност (П5) също е постигната положителна промяна, която обаче не е толкова осезаема за хората.

Финансовото изпълнение на плана на база усвоени средства и инвестиции е на средно ниво, тъй като е използван едва $\frac{1}{4}$ (37 182.7 хил.лв.) от планирания бюджет (130. 255 хил.лв).

Най-доброто финансово и техническо изпълнение се отчита по Приоритет 3 – Развитие на човешкия капитал, подобряване старндарта на живот, повишаване на заетостта, доходите и задържане на младите хора в района. Финансовото изпълнение по приоритета е 79%. По този приоритет са отчетени 46 проекта за обща стойност: 6 143.24 хил.лв., при техническо преизпълнение на броя на заложените проекти/дейности с 53% над планираното в края на периода.

Най-много инвестиции в общинската територия са привлечени по Приоритет 2 – 22 476.7 хил.лева. Обобщено можем да посочим, че Приоритет 2 – Изграждане и

осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда за периода 2014-2020 г. е с техническо изпълнение с 42% над планираното в края на периода и 27% финансово изпълнение, но с най-устойчиви резултати и ползи от реализираните дейности и проекти с най-дълготраен ефект за целевата територия и нейното население.

Най-слабо е изпълнението на Приоритет 1 – Развитие на общината, чрез насърчаване на предприемачеството и инвестициите - 64% техническо изпълнение и 18% финансово изпълнение в края на периода на база ОПР и Актуализирания документ за изпълнението на ОПР.

Най-голям принос в изпълнението на ОПР (2014-2020) на община Хитрино имат публичните инвестиции – средства от държавния и общинския бюджет и от европейските фондове. Те възлизат на обща стойност: 36 054.2 хил.лв., което съставлява 97% от използваните средства за изпълнението на ОПР. Частните инвестиции са едва 3% (1 128.5 хил.лв.).

В общия си вид стратегията за развитие на община Хитрино с приоритети – селско стопанство, инфраструктурата и интегрираното пространствено развитие, повишаването на местния потенциал, доходите, качеството на живот, и развитието на образователните, социалните, културните и спортни дейности в условията на добро управление и чиста околна среда, съответства напълно на основните нужди и проблеми на целевия район.

В стратегическата част на Общинския план за развитие на община Хитрино 2014-2020 г. след актуализацията през 2018г. са включени: визия, 3 стратегическа цел, 5 приоритета, 14 специфични цели (СЦ) и 39 мерки. Визията на ОПР звучи актуално, съгласувана е с регионалните, национални и европейски планове и стратегии за развитие. Заложените стратегически цели/приоритети са добре изведени като брой и точно подредени. Ревизираните при актуализацията на ОПР специфични цели, мерки и проекти/дейности кореспондират напълно с приоритетите и визията.

Мониторингът на изпълнението на ОПР на база индикатори показва подобряване на социално-икономическото развитие на община Хитрино, частично обновяване на инфраструктурите, насърчаване на заетостта, намаляване на безработицата, основно при младите хора до 29г. и повишаване на доходите, с устойчиво подобряване на социалните и образователните услуги, в т.ч. и за групите в неравностойно положение.

Най-видимият ефект от прилагането на плана остават инвестициите в инфраструктурата - ремонт на пътища, обществени сгради, благоустрояване и др. Отчитайки видимите, реални резултати от изпълнението на ОПР и техния ефект върху населението и целевата територия можем да отчетем добра обща ефективност за периода 2014-2020 г. Най-добра ефикасност на вложените средства е постигната при реализацията на Приоритет 3, а най-слаба при Приоритет 5. Основните източници на средства за изпълнение на плана са централния бюджет и фондовете на ЕС – Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ и Програма за развитие на селските райони.

В Община Хитрино е създадена добра организация за прилагане и изпълнение на ОПР от гледна точка на планирани и реализирани проекти, вътрешен мониторинг и

контрол. Общината е натрупала значителен опит в разработването и изпълнението на проекти, но все още няма достатъчен административен и финансов капацитет за сериозно усвояване на средства от европейските фондове. НПО и бизнеса не се търсят като партньори и източници на информация, а техните проекти и дейности също допринасят за постигане целите на ОПР.

Над 50% от анкетираните жители на община Хитрино смятат, че изпълнението на Общинския план за развитие е допринесло за подобряване живота на хората и на социално-икономическата ситуация в района като цяло.

В резултат на проведената последваща оценка за изпълнение на ОПР на община Хитрино са следните препоръки:

1. Повече усилия и проекти в бъдещи за развитие на партньорствата на всички нива – местно, регионално, секторно, институционално, териториално.
 2. Инициране на мерки за създаване на работещ механизъм за периодично събиране на данни по заложените индикатори.
 3. Да се наблегне в бъдеще на интегрираното пространствено развитие на територията и формулиране на концепции за интегрирани териториални инвестиции (ИТИ) в контекста на променената визия за развитие на европейската регионална политика на сближаване и новия интегриран териториален подход за програмен период (2021-2027)
 4. Да се популяризира ОПР сред гражданите и да се активизират бизнеса и НПО да участват в различни дейности и проекти, за да се повиши общия напредък по изпълнение на заложените цели и приоритети в следващия План за интегрирано развитие на Община Хитрино (2021-2027).
 5. Да се засили контрола по изпълнението на ОПР 2014-2020 г. от страна на Кмета на общината и Общинския съвет. Предприетите от страна на община Хитрино инициативи в тази посока могат да бъдат:
 - Консултации с всички заинтересовани страни за координация и мобилизация на местните ресурси с цел успешно прилагане на политиката за местно интегрирано развитие;
 - Диалог и съобразяване с мнението на гражданите;
 - Обсъждането на влиянието на реалните общински политики върху ежедневието на хората;
 - Достъп до хората в общината, чрез предпочитани от тях информационни канали.
- Необходимо е информацията за изпълнението на ОПР да е директна, доколкото принципът на прозрачност и публичност е задължително условие за всеки проект, изпълняван със средства по ОП, и доколкото Програмата за реализация на ОПР е предвидено да се отчита ежегодно. Нужно е също така да се предвиди разработването на механизми за събиране на актуална информация от заинтересованите страни за техния принос в изпълнение на ОПР.